

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS/KETVIRTADIENIS – TUESDAY/THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 6/8, 2011 • Vol. CII Nr. 112

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-07-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Pokalbis su buvusiu LR ambasadoriumi JAV A. Eidintu – 5 psl.

- Lenkų geto mentalitetas – 2
- Dėl žydų turto grąžinimo – 3
- Savižudybė padedant iš šalies – 3
- Paskutinis ruggjūčio susibūrimas Cicero, IL – 4
- Pirmieji A. Sabonio džinsai – 4
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Knyga apie Vilniaus arkikatedrą – 8
- Atgaivintas vandens kelias Nemunu – 12
- Be palapinės – į Harry Potter parką (3) – 13
- A. Karnišovo turnyras – 16–17
- Naujos knygos Lietuvoje – 18

Valiutų santykis
1 USD — 2.45 LT
1 EUR — 3.45 LT

Paminėtas JAV ir Lietuvos diplomatinių santykių 20-metis

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Š. m. rugsėjo 6 d. sukako 20 metų, kai buvo oficialiai atnaujinti diplomatiniai santykiai tarp JAV ir Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių. Washington, DC ši sukaktis bus paminėta rugsėjo 8 d. Valstybės departamente vykstančiame priėmime „Vėl drauge“. Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis diplomatinių santykių 20-mečio proga savo sveikinime rašo: „Dvidešimt Lietuvos-JAV diplomatinio bendravimo metų yra pakankamas laikas daryti tam tikras išvadas apie nueitą kelią ir prognozes dėl ateities galimybių. Per šį laikotarpį ne kartą buvo patikrintas tvirtas ir gilus ryšys, jungiantis JAV ir Lietuvos žmones. Lietuvos aneksijos niekada nepripažinusi JAV patvirtino, kad yra svarbi Lietuvos strateginė partnerė, gerai suprantanti Lietuvos siekius ir iššūkius.“ Ž. Pavilionis sako esąs tikras, kad tokia ji išliks ir ateityje. „Lietuvos siekis – toliau stiprinti Lietuvos ir JAV ryšį, nes jis yra svarbus Lietuvos, kaip nepriklausomos ir stiprios valstybės ateities veiksnys. Dėkoju visiems,

LR ambasada Washington, DC.

„Draugo“ archyv. nuotr.

per pastaruosius 20 metų prisidėjusiems prie dvišalių santykių stiprinimo ir kviečiu visus tolesniam bendram darbui“, – rašoma ambasadoriaus sveikinime.

Rugsėjo 2–4 d. Dainavos stovyklavietėje, Michigan valstijoje, vykusiame Šiaurės Amerikos ateitininkų susitikime Ž. Pavilionis, prisimindamas šią datą, kalbėjo apie JAV ir Lietuvos santykių būklę ir ateities galimybes. Ambasadorius pabrėžė, kad tarp JAV ir Lietuvos būtina plėtoti ne tik politinę ir saugumo darbotvarkę, bet ir kultūrinius, mokslo, švietimo bei ekonominius ryšius. Ž. Pavilionio nuomone, ypač daug neišnaudotų galimybių turi verslo ir ekonominiai ryšiai, nors tokių ryšių stiprinimo galimybių tarp JAV ir Lietuvos – apstu. Kaip pavyzdį jis pateikė savo rugsėjo 2 d. apsilankymą Detroit mieste, kur susitiko su šio miesto jūrų uosto vykdomoju direktoriumi John Jamian ir kitais Detroit uosto bei miesto plėtros programų vadovais. Susitikimo metu sutarta kitais metais surengti Detroit uosto prekybinę misiją į Klaipėdos jūrų uostą.

Seimo pirmininkė atvyksta į JAV, susitiks su lietuviais

Vilnius (ELTA) – Ateinančią savaitę – rugsėjo 13–18 dienomis – Seimo pirmininkė Irena Degutienė su darbo vizitu lankysis JAV. Washington, DC Seimo pirmininkė dalyvaus Demokratijų bendrijos parlamentiniame forume, kur skaitys pranešimą „Rytų Europa: kaip įveikti geopolitinę kryžkele?“ JAV sostinėje planuojami I. Degutienės ir JAV Senato bei Kongreso vadovų ir atstovų susitikimai. Viešnagės metu I. Degu-

tienė taip pat susitiks su Washington ir Čikagos lietuviais, Čikagos meru ir kitais politikais.

Seimo pirmininkė pažymi, kad Lietuvą ir JAV sieja platūs politiniai ryšiai, tačiau tarpusavio santykius turėtų stiprinti ir abipusiai naudingi ekonominiai santykiai. Seimo pirmininkės nuomone, susitikimai su JAV Kongreso atstovais ir komitetų vadovais visuomet yra naudingi Lietuvai, ypač žvelgiant į ateities projektus ir

siekiant energetinės nepriklausomybės įtvirtinimo. „Tikimės išgirsti aiškiai išsakomą JAV Kongreso paramą svarbiausiems Lietuvos užsienio ir saugumo politikos uždaviniams – projektams, mažinantiems Lietuvos energetinę priklausomybę nuo vieno tiekėjo, didinantiems NATO politinį ‘matomumą’ regione ir skatinantiems bendras investicijas“, – sakė I. Degutienė.

Susitiko Lietuvos ir Lenkijos premjerai

Vilnius (ELTA) – Rugsėjo 4 d. Palangoje susitikę Lietuvos ir Lenkijos premjerai Andrius Kubilius ir Donald Tusk sutarė sukurti darbo grupę, įvertinsiančią naująjį Lietuvoje įsigaliojantį Švietimo įstatymą, kuris numato platesnį dėstymą lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose.

Po Lietuvos ir Lenkijos premjerų susitikimo, kuriam daugiausia dėmesio buvo skirta naujam Švietimo įstatymui aptarti, paskelbta apie sprendimą sukurti ekspertų darbo grupę, kuri turėtų nagrinėti ne tik Lietuvoje gyvenančių lenkų keliamas problemas, bet ir kaimyninėje šalyje gyvenančių lietuvių. Pirmasis darbo grupės susitikimas turėtų įvykti po savaitės, o ekspertų siūlymų tikimasi sulaukti po kelių savaičių.

A. Kubilius pažymėjo, kad Lietuvoje galiojanti švietimo sistema mokytis lenkų kalba leidžia nuo darželio iki universiteto. Pasaulyje, už Lenkijos ribų, yra apie 160 mokyklų, kuriose dėstoma lenkų kalba, iš jų apie 100 – Lietuvoje. Tautinių mažumų ir mišrių mokyklų mokinio krepšelis dėl naujų reikalavimų bus apie 20 procentų didesnis.

Lietuvoje viešėjęs Lenkijos premjeras Donald Tusk lankėsi Šv. Teresės bažnyčioje Vilniuje. ELTA nuotr.

Lenkijos premjeras D. Tusk pažymėjo, kad Lietuvoje gyvenantiems lenkams reikia gerai mokėti ne tik gimtąją, bet ir valstybinę kalbą. O politikai, anot jo, tautinių mažumų problemų, neturi išnaudoti savo naudai.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

TELKINIAI

Cicero, IL

Paskutinis rugpjūčio mėnesio susibūrimas

EDVARDAS ŠULAITIS

Rugpjūčio 28 d. Cicero lietuvių dvasios vadu vadinamas kun. dr. Kęstutis Trimakas negalėjo laikyti lietuviškų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje, nes buvo išvykęs paviešėti į Lietuvą. Gerai, kad šį kartą tėvynėje jis išbus ne du su puse mėnesio, kaip ankstesniais metais, bet tik dvi savaites. Jį pavaduoti buvo atvykęs kun. Antanas Gražulis, kuris vadovauja Čikagos jėzuitų vienuolynui ir atnašauja šv. Mišias jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro.

Po lietuviškų pamaldų šiomet savo 100 metų

Bronė Mikulienė Cicero lietuviams pasakoja apie savo kelionę į Lietuvą.

Edvardo Šulaičio nuotr.

gyvavimo sukaktį mininčioje Šv. Antano bažnyčioje, kurioje, gaila, tikinčiųjų buvo gana nedaug, kaip įprasta susirinkta į parapijos pastatą sekmdieniniam pabendravimui.

Pasakojo apie apsilankymą tėvynėje

Pagrindinį pranešimą apie savo kelionę į Lietuvą padarė Bronė Mikulienė, susirinkusius pavaišiusi ir iš ten parsivežtais lietuviškais saldainiais. Jos išpūdžiai iš tėvynės nedaug kuo skyrėsi nuo kitų, jau anksčiau ten viešėjusių ir pasakojusių apie Lietuvą. Mikulienė turėjo progos ilgesnį laiką pabūti Palangoje, nes orai pasitaikė karštoki. Moteris minėjo, kad šį kartą Lietuvos pa-

Žurnalistas Edvardas Šulaitis Cicero lietuvių susibūrimo trumpai kalbėjo apie žudynes Medininkuose, kur jam pačiam tuoj pat po tragiško įvykio teko lankytis.

Jono Kuprio nuotr.

jūrio garsiam kurorte ji sutiko nemažai rusiškai ir lenkiškai kalbančių poilsiautojų, kas rodo, kad Palanga traukia ne tik lietuvius poilsiautojus.

Trumpai prisiminta Medininkų tragedija

Kadangi neseniai buvo minima 20 metų sukaktis nuo tragiškų įvykių Medininkų maitinėje, programos vedėja Jolita Kisieliūtė-Narutienė paprašė to įvykio liudininką žurnalistą Edvardą Šulaitį pasidalyti išpūdžiais apie žiaurų atsitikimą.

Kalbėtojas papasakojo maždaug tą patį, apie ką neseniai buvo rašęs lietuviškoje spaudoje. Minėjo, kad, jam atvykus, maitinės kukliame namelyje matė ką tik nužudytų tarnautojų kraujo klanus. Taip pat stebėjo žuvusiųjų (jų buvo septyni) kūnų krovimą į sunkvežimį, atsiųstą nelaimingųjų paimti. Minėjo, kad matyti vaizdai jį labai sukrėtė. Už prieš 20 metų žuvusiųosius susirinkusieji sukalbėjo „Amžiną atilsį“.

Buvo priminta, kad sparčiai artėja Šv. Antano parapijos 100 metų minėjimo pobūvis su vaisėmis bei šokiais. Bilietų dar yra likę, ir juos kviečiama kuo greičiau įsigyti (bilietas kainuoja 100 dol. – po dolerį už kiekvienus metus). Pokylis vyks „Crystal Sky Banquets“ salėje (7941 W. 47 St. Lyons, IL, šiek tiek į vakarus nuo Cicero) rugsėjo 17 d., šeštadienį, 6 val. v. Tai bus pats didžiausias parapijos 100 metų minėjimo renginys.

Kiek didesnis įvykis numatomas spalio 1 d., irgi šeštadienį, 3 val. p. p., kai Šv. Antano bažnyčioje bus atnašaujamos pamaldos 100-mečiui pažymėti. Jas aukos kardinolas Francis George. Po Mišių parapijos salėje bus vaisės, susirinkusieji galės apsilankyti buvusios mokyklos pastate.

Pirmieji A. Sabonio džinsai

JULIJA DANTIENĖ

Skaitydama „Drauge“ apie Arvydo Sabonio pasiekimus krepšinio pasaulyje, tikrai džingausi, mat seku jo gyvenimą jau labai seniai. Iš tiesų – net 30 metų!

Pirmą kartą su Arvydu susipažinau tada, kai visa mūsų šeima 1981 metais gyveno San Juan, Puerto Rico. Tuo laiku ten vyko Pan-American žaidynės, kurių metu buvo žaidžiamas ir krepšinis. Sovietų Sąjungos komandoje tais laikais žaisdavo net keli krepšininkai iš Lietuvos, kurių dėka ši komanda ir laimėdavo. Tais metais į Puerto Rico atvyko tik du lietuviai – Sergėjus Jovaiša ir Arvydas Sabonis. Sergėjų jau pažinojome iš ankstesnių apsilankymų, bet Sabonis atvyko pirmą kartą. Jam tai buvo pirmoji kelionė į laisvą pasaulį.

Sergėjus Arvydui jau buvo minėjęs, kad viešnagės metu aplankys (jeigu juos išleis) mūsų šeimą. Tad pavakary mano vyras Algis nuvažiavo ir sutarė vietoje, netoli viešbučio, juos sutikęs, atvežė į mūsų namus. Visa šeima labai apsidžiaugė, galėjusi susitikti su krepšininkais iš Lietuvos, nors tada Sabonio vardas dar nebuvo žinomas. Svarbiausia – jie buvo lietuviai.

Tada Arvydas buvo labai jaunas – vos 17 metų, savo amžiui labai, labai plonas ir aukštas. Visi jį šnekino, bet Arvydas buvo labai nedrąsus ir nešnekus. Jam viskas atrodė taip skirtinga, kaip vėliau sakė, net galva svaigo nuo visos aplinkos, patogumų,

žmonių draugiškumo ir jų nebijojo apie viską kalbėti atvirai.

Tuo laiku buvo pats viduržiemis, ir lietuvičiai atvažiavo apsilankę šiltai švarkais. Puerto Rico visada yra karšta, tad pasiūlėme jiems nusiimti švarkus. Jie atsisakė, pagaliau Sergėjus pasakė, kad jie neturi apatinių marškinėlių. Svarbiausia Rusijos krepšinio komanda, o jos žaidėjai neturi marškinėlių? Mano sūnus tuojau leido jiems pasirinkti marškinėlius, kuriuos tik nori. Arvydas pasi-

rinko su užrašu ir raudona širdele, kuri reiškė: „I love Puerto Rico“.

Pavalgęs, pabendravęs ir pasimaudęs baseine Arvydas pasidarė kalbesnis, drąsesnis. Kadangi Sergėjus jam buvo sakęs, jog mūsų šeimoje tarp keturių sūnų auga ir jauna dukra Viktorija, Arvydas ėtikė Viktorijai dovaną iš Lietuvos – labai gražius gintaro karoliukus! Viktorija iki šiol juos turi.

Klausėme, ką jie norėtų parvežti sau ir savo artimiesiems dovanų iš

Mūsų šeimos nuotrauka su Arvydu ir Sergėjumi, daryta 1981 metais San Juan, Puerto Rico. Pirmoje eilėje sėdi sūnus Tomas ir dukra Viktorija, antroje eilėje: aš, mano mamytė Aleksūnienė ir teta Bernardienė; trečioje eilėje stovi sūnus Andrius, Sergėjus, Arvydas, sūnus Robertas ir mano vyras Algis Danta.

Puerto Rico. Paaikėjo, kad Arvydo svajonė buvo amerikoniški džinsai, kurių jis dar niekad nėra turėjęs! Bravo, valio, rytoj, kai jie turės laisvo laiko, nusivešime į Plaza Las America ieškoti džinsų.

Kitą dieną aš ir Viktorija nuvykome ten. Vos žmonės pamatė mus keturis vaikstant, jie tuojau atpažino lietuvius – po žaidynių visa sala apie juos žinojo. Netrukus mus pradėjo sekioti minios, kalbino, prašė autografo, klausė klausimus. Kadangi lietuviškai nemokėjo nei angliškai, nei ispaniškai, mudvi nespėjome atsakinėti į visokius klausimus. Pagaliau paprašėme, kad leistų mums apsipirkti. Buvo sunku, bet šiaip taip apsipirkome. Problema prasidėjo, kai norėjome rasti Arvydui tinkančius džinsus.

Atrodo, tai neturėtų būti sudėtinga, bet puertorikiečiai yra ne aukšto ūgio, todėl tokio ilgio, koks yra Sabonis, niekur nebuvo galima rasti. Jau buvome praradę viltį, bet pagaliau vienoje parduotuvėje rado me. Nebuvo jie visai Arvydo ilgio, bet galima buvo nešioti! Pagaliau – Arvydo pirmieji džinsai!

Julija Dantienė – viena iš pirmųjų Lemont lietuviškos mokyklos vedėja, Scenos mėgėjų būrelio įkūrėja, daug metų dirbusi Čikagos lietuviškame teatre, V Lietuvos tautinių šokių šventės rengėja. Dirbo JAV LB valdybose, tarybose ir PLB seime, paskutinius 22 metus buvo Philadelphia LB radijo programų „Balsas“ vedėja.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Šių metų „Aušros vartų/Kernavės“ tunto veikla

S. AUŠRA JASAITYTĖ-PETRY

Mieli tėveliai ir sesės,

Sveikinu visus ir visas su mokslo metų pradžia. Sunku patikėti, kad jau pradėdame 2011–2012 metų skautišką veiklą. Tunto vadija smarkiai dirba ruošdamasi sėkmingiems skautiškiems metams. Noriu priminti, kad registracija jau prasidėjo. Registracijos anketas galite rasti tunto tinklalapyje adresu; www.avk-tuntas.org. Netrukus registracijos formos bus išsiųstos ir paštu. Registracija taip pat vyks šeštadienį, rugsėjo 10 d., Pasaulio lietuvių centre (Lemont), Jaunimo centre (Čikaga), ir „Rasos“ lituanistinėje mokykloje (Naperville).

***

Noriu padėkoti visai savo vadijai, tunto draugininkėms, būrelio vadovėms – be Jūsų mūsų tuntas negalėtų gyvuoti.

Noriu pristatyti šių metų draugininkes ir administracinę vadiją: vyr. sk. vsl. Rima Lintakaitė ir vyr. sk. vsl. Alicija Viktoraitė, kurios vadovaus Lemont „Saulių“ paukščių draugovei; jvs. Dana Mikužienė ir s. Aušra Jasaitytė-Petry – Lemont „Živilės“ skaučių ir prityrusių skaučių draugovė; vyr. skaučių kandidačių globėja s. Loreta Jučienė; Naperville „Jūratės“ draugovės draugininkės: vyr. sk. vsl. Regina Ramanauskaitė, s. fil. Renata Ramanauskaitė-Borucki ir ps. Rasa Ramanauskienė; Čikagos Jaunimo centro „Dubysos“ draugovės draugininkės – ps. fil. Lilė Gela-

žius, s. fil. Ramunė Papartienė, vyr. sk. vsl. Kristina Borukaitė ir vyr. sk. vsl. Diana Ramanauskaitė.

Tunto administracinę vadiją sudaro: vyr. sk. vsl. Lidija Viktorienė – tuntininkės pavaduotoja, jvs. Dana Mikužienė – tunto adjutantė, ps. Rita Stončius – tunto išdininkė, s. Loreta Jučienė – tunto teikimo skyriaus vadovė, ps. Aras Lintakas ir s. Audra Lintakienė – „Kernavės“ pastovyklės tėvūnai ir vyr. sk. vsl. Alicija Viktoraitė – tunto komendantė.

Taip pat tuntas gali pasigirti turėdamas 13 vyr. skaučių būrelių, kurie smarkiai dirba, padėdami tunto veiklai ir jo išlaikymui. Nuoširdus skautiškas ačiū visoms ir visiems už Jūsų nepailstančią meilę auklėjant mūsų tunto seses lietuviška skautavimo dvasia.

***

Taip pat noriu pranešti apie du labai svarbius lietuvių visuomenės įvykius, kuriuose dalyvaus ir „Aušros vartų/Kernavės“ tunto sesės. Sekmadienį, rugsėjo 11 d., 9:45 v. r. renkamės Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (69-ta ir Washtenaw gatvės, Čikaga, Marquette Park apylinkė) Šiluvos atleidams, procesijai ir šv. Mišioms. Sesės dalyvaus procesijoje su tunto vėliava. Sesės turi vilkėti visą išeiginę uniformą (sijoną, uniformos marškinius, diržą, kaklaraištį, juodus batus ir trumpas, iki kelių mėlynas kojines).

Sekmadienį, rugsėjo 18 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont, vyks Bendruomenės diena. Diena prasidės su šv. Mišiomis lauke 10 v. r. Tuntas turės savo stalą, kur parodysime lie-

Trys draugės prie laužo: sesė Valentina („Neringos“ tuntas, Cleveland), sesė Olivija ir sesė Lilė („Aušros vartų/Kernavės“ tuntas, Lemont).

tuviškai visuomenei, ką per metus veikiame. Sesės turi dalyvauti su išeiginėmis uniformomis.

Kiti planuojami tunto įvykiai: spalio mėnesį jodinėsime su arkliais ir žuvausime. Lapkričio mėnesį vyks tunto sueiga. Gruodžio mėnesį kartu švęsime artėjančias Kalėdines šventes, iškylaudamos Brookfield zoologijos sode. Vasario mėnesį minėsime lordo Robert Baden Powell, skautų įkūrėjo, gimtadienį, kitas seses prisiminsime Susimąstymo dieną. Kovo mėnesį vyks tradicinė pavasarinė šventė – skautų ruošiamą Kaziuko mugę. Bandysime kartu iškylauti pavasarį po mugės. Gegužės mėnesį

vyks paskutinės sueigos ir tunto sueiga. Liepos mėnesį važiuojame stovyklauti į Rako miškus. Sesės skautės per šiuos metus įgis daug patyrimų ir specialybių.

Daugiau informacijos apie tunto veiklą rasite tunto tinklalapyje: www.avk-tuntas.org.

Kviečiame visas jaunas mergaites užsiregistruoti į „Aušros vartų/Kernavės“ tuntą ir kartu augti mūsų lietuviškoje skautiškoje šeimoje.

Vis budžiu!

s. Aušra Jasaitytė-Petry – „Aušros vartų/Kernavės“ tunto tuntininkė

Brolis Audrius Viktora įteikia ps. Olivijai Petry stovyklinę gairėlę. Sesė Olivija laimėjo šių metų stovyklinio ženklų konkursą.

s. Aušros Jasaitytės-Petry nuotraukos

Sesės Karolina, Ieva, Rasa, Karolina ir Lina slankiojimo metu pagavo keletą vilkiukų. Dabar vilkiukai turi išpirkti savo kaklaraiščius. Slankiojimas – tai vienas iš visų skautų mėgstamiausių naktinių žaidimų.

Atnaujintas tinklalapis

Norime pranešti apie atnaujintą „Aušros vartų/Kernavės“ tunto tinklalapį.

Šiame tinklalapyje rasite visas šių metų registracijos anketas, informaciją, kaip galite skautauti su mumis. Pamatysite vaizdus iš šios vasaros stovyklos, vykusios Rako miškuose. Rasite ateinančių skautiškų veiklos metų kalendorių.

Apsilankykite mūsų svetainėje ir pamatykite, ką mūsų gabios ir energingos sesės veikia!

Norime priminti, kad registracija į „Aušros vartų/Kernavės“ tuntą vyks:

„Rasos“ lituanistinėje mokykloje Naperville; Jaunimo centre, Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centre, Lemont, šeštadienį, rugsėjo 10 d.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Į mokyklą

Vytė Nemunėlis

Dzin dzin dzin skambutis
Į mokyklą šaukia,
Vieškeliais keleliais
Jon vaikučiai plaukia.

Smagūs ir linksmučiai
Su krepšeliais žengia,
Tartum baltos žąsų
Skrenda per padangę.

Rytmečio saulytė
Šypsosi ir šviečia,
O mokyklos durys
„Prašom klasėn“ – kviečia.

Prašom – čia rašysim,
Prašom – čia skaičiuosim,
Pertraukos sulaukę,
Žaisim ir dainuosim.

Čia mes su Kolumbu
Per marias keliausim,
Afrikoj matysim,
Kaip gyvena strausai.

Čia tėvynės savo
Praeitį regėsime.
Su krivių krivaičiais
Čia pasikalbėsime...

Dzin dzin dzin skambutis
Į mokyklą šaukia,
Vieškeliais keleliais
Jon vaikučiai plaukia.

„GALILEO“ RENGIA

PIEŠINIŲ KONKURSAŲ VAIKAMS

Organizuojamas vaikų piešinių konkursas, kurio nugalėtojo vardas bus suteiktas vienam iš „Galileo“ programos palydovų, kuris ilgainiui bus paleistas į kosmosą.

„Galileo“ programos palydovai bus naudojami norint sužinoti labai tikslią asmens ar objekto buvimo vietą Žemėje. Informacija, tarkime, nurodys lėktuvų pilotams ir laivų kapitonus kelią, kad per daug nepriartėtų vieni prie kitų, padės žmonėms, keliaujantiems į nepažįstamas vietas, siųs informaciją į mobiliųjų telefonų tinklus.

nyje galima pavaizduoti žvaigždes, raketas, planetas, palydovus ir viską, kas tik, tavo manymu, egzistuoja kosmose ar yra su juo susiję.

Darbelį galima sukurti naudojant bet kokius piešimo, tapymo ar spalvinimo būdus ir bet kokias priemones, pvz., dažus, flomasterius, pieštukus, klijus, blizgučius ir t. t. O svarbiausias dalykas, kurio prireiks, yra neribota vaizduotė!

Tada piešinį reikia įkelti į tinklalapį www.galileocontest.eu/lt/. Tai padaryti galima nuskenavus arba nufofografavus darbelį skaitmeniniu fo-

„Galileo“ programa netrukus pradės veikti, jos metu į kosmosą bus paleisti mažiausiai 27 palydovai, kurie sudarys palydovų žvaigždyną, skriesiantį aplink Žemę 20,000 km aukštyje.

Pirmus du palydovus planuojama paleisti 2011 m. trečiąjį ketvirtį, naudojant raketą, kuri palydovus pakels į kosmosą. Vienas iš šių palydovų bus pavadintas Belgijoje gyvenančio vaiko vardu, o kitas – vaiko iš Bulgarijos vardu. Visiems kitiems palydovams taip pat bus suteikti vaikų iš kiekvienos Europos Sąjungos valstybės narės vardai.

Vaikas, norėdamas dalyvauti konkurse, turi nupiešti piešinį tema „Kosmosas ir aeronautika“. Pieši-

toaparatu. Tėveliai, mokytojai ar vietinės bibliotekos darbuotojai gali padėti tai atlikti. Konkursui reikia pateikti tik vieną piešinį, tad nepamirškite išsirinkti paties mėgstamiausio.

Piešinį į sistemą galima įkelti 2011 m. iki lapkričio 15 d.

Tada nacionalinė vertinimo komisija išrinktą konkurso nugalėtoją. Laimėtojas bus pakviestas į apdovanojimų iškilmes. Šios iškilmės metu jam bus įteiktas pažymėjimas ir laimėjimas, vaizduojantis palydovą, kuris bus pavadintas laimėtojo vardu.

Konkurse gali dalyvauti visi Lietuvos vaikai, gimę 2000, 2001 arba 2002 metais. **Bernardinai.lt**

Paulius Gustys, konkurso „Nepalaužta dvasia“ dalyvis.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros
muziejuje visą vasarą veikė
vaikų piešinių
paroda-konkursas
„Nepalaužta dvasia“
(„Hope and Spirit“).

Visų vaikų piešinius galite pa-
matyti muziejaus tinklalapyje
www.balzekasmuseum.org

Ten pat veikia labai įdomi
istorinė paroda
„Smurto kronika“

Daugiau informacijos
tel. 773-582-6500.

Nelaimingiausi žmonės tada, kai jų gyvenime nelieka vietos svajonėms.
John F. Kennedy

Prabėgusios vasaros prisiminimai

Vasaros Heritage stovykla Dainavoje – tikra atgaiva čia poilsiaujantiems. Stovyklautojai mokosi lietuvių kalbos, dainuoja lietuviškas dainas, ilsisi.

Dainos Čyviėnės nuotraukos

Vilniaus katedros lobynas.

Antano Lukšeno nuotr.

Knyga apie Vilniaus arkikatedrą

ANTANAS STAPONKUS

„Kultūros“ leidykla leidžia Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, architekto restauratoriaus dr. Napalio Kitkausko knygą „Vilniaus arkikatedros požemiai“. Knyga pradeda šiais žodžiais: „Nėra Lietuvoje kito pastato, kurio istorija būtų tokia įdomi, su kuriuo būtų susiję tiek daug svarbių Lietuvos valstybės ir Bažnyčios gyvenimo įvykių, kaip Vilniaus katedra.“

Tai – vienas žymiausių Lietuvos istorijos ir kultūros paminklų, svarbiausia Lietuvos katalikų šventykla. Vilniaus arkikatedra kartu su Lietuvos nacionaliniu muziejumi, Taikomosios dailės muziejumi, Gedimino pilies muziejiniu išdėstymu, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų muziejumi sudaro Vilniaus pilių paminklinių pastatų ir muziejų visumą, gausiai lankomą Lietuvos gyventojų ir užsienio turistų.

Daugiau kaip 20 metų Napalys Kitkauskas tyrinėjo Vilniaus arkikatedros požemius. Tai buvo sunkus ir kenksmingas sveikatai darbas. Į aklinai užmūrytas kriptas buvo išimetus grybas, nes pavasarį gruntiniai vandens prisiskundavo pro mūrą ir apsemdavo požemių kriptose buvusius palaidojimus. Atidarius kurią nors kriptą, po kelių dienų joje rasdavosi rūkas. Tyrinėtojas N. Kitkauskas porą kartų pateko į ligoninę, nes, pasak jo, požemiuose būdavo bakterijų, kurių prisikvėpuodavo ir kurios grauždavo plaučius.

Arkikatedros požemiai dabar dezinfekuoti, išdžiovinoti, vėdinami, juose įrengta paroda.

N. Kitkausko knygoje „Vilniaus arkikatedros požemiai“ aptariami istoriniai, architektūriniai, archeologiniai Vilniaus arkikatedros požemių tyrinėjimai. Iš tyrimų medžiagos galime pažinti jos statybos istoriją. Katedra perstatyta keletą kartų. Išliko pirmosios (XIII a. – karaliaus Mindaugo laikų) katedros glazūruotų grindų lopas. Išliko katedros laiptai iš Lietuvos didžiojo kunigaikščio, karaliaus Jogailos ir Vytauto Didžiojo laikų. Požemiuose atkasti ir gilesni sluoksniai: pagonių šventyklos degto molio grindys, židiniai.

Ištirti 27 įvairių laikotarpių rūšiai, iš jų apie 20 – laidojimo kriptos. Rasta XIV a. pabaigos sienų tapybos.

Ypač vertinga autoriaus padaryta pastato istorinė ir stilistinė kar-

tograma.

Knygoje pateikiama Lietuvos didžiųjų kunigaikščių, karalių mauzoliejaus įrengimo istorija. Katedros požemiuose, po Šv. Kazimiero koplyčia, įrengtame Karalių mauzoliejuje yra Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio, karaliaus Aleksandro palaikai, urna su Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio, karaliaus Vazos palaikais, karstai su abiejų Žygimanto Augusto žmonių – karalienių Elžbietos Habsburgaitės ir Barbaros Radvilaitės palaikais.

Istorijos šaltiniuose tvirtinama, kad Vytautas Didysis irgi buvo palaidotas Katedros požemiuose, tačiau tyrinėtose Katedros požemių vietose jo palaikų nepasisekė aptikti. Knygoje aptariama prielaida, ar dar netyrinėtose Katedros požemių vietose galėtų būti Vytauto Didžiojo kapavietė ir palaikai.

Knygoje daug autoriaus padarytų brėžinių, schemų, apie šimtas nuotraukų.

„Kultūros“ leidykla prašytų rėmėjų ar rėmėjų šeimą prisidėti prie šios knygos leidybos ir skirti dalį lėšų, reikalingų apmokėti už šio nepelno, o didelės mokslinės ir kultūrinės vertės leidinio spausdinimą.

Iš viso iš rėmėjų reikia gauti 3,000 Lt, t. y. apie 1,000 dolerių. Kitas leidybai reikalingas lėšas – 11,850 Lt skyrė leidykla.

Sutartyje su rėmėju knygos leidėjas išpareigotų:

– rėmėjo skirtas lėšas naudoti pagal paskirtį,

– knygą išleisti 2011 m. spalio mėn. ir pristatyti Lietuvos mokslų akademijoje, šio renginio metu rėmėjui reikšti padėką,

– knygoje išspausdinti užrašą, nurodantį knygos rėmėją (tuo būdu rėmėjo vardas būtų susietas su garbingosios Vilniaus arkikatedros istorija). Ilgam išimintinas būtų knygoje išspausdintas užrašas: „Knygos leidybą rėmė ... šeima“,

– išleidus knygą, rėmėjui nemo-kamai duoti sutartą šios knygos egzempliorių skaičių.

– jeigu rėmėjas ar jo artimieji apsilankytų Lietuvoje, maloniai sutiktume, nuvežtume į įdomiausias Lietuvos vietas.

„Kultūros“ leidyklos adresas: Jono Basanavičiaus g. 29A, LT-03109 Vilnius, Lithuania. el. p.: dalanta@takas.lt. Būsime dėkingi už dėmesį ir palankumą.

Antanas Staponkus – „Kultūros“ leidyklos redaktorius

Dokumentinio filmo apie Lietuvos partizanų kovas premjera Lietuvoje

LAIMA APANAVIČIENĖ

Ši pavasarį Karilė Vaitkutė „Drauge“ (2011.03.03.) rašė apie dokumentinio filmo „Nematomas frontas“, pasakojančio apie Lietuvos partizanų kovas, kūrimą. Minint Juozo Lukšos-Daumanto 90-ąsias gimimo ir 60-ąsias žūties metines Lietuvoje įvyko šio dokumentinio filmo premjera, susilaukusi didžiulio susidomėjimo.

Istorinio Kauno „Romuvos“ kino teatro salė, talpinanti 500 žiūrovų, sekmadienio – rugsėjo 3 d. – popietę buvo sausakimša. Tie, kuriems neužteko sėdimų vietų, kantriai stovėjo palei sienas.

Į renginį atvyko vienas filmo režisierių, Lietuvoje gyvenantis švedas Jonas Ohman, J. Lukšos-Daumanto žmona dr. Nijolė Bražėnaitė, brolis Antanas Lukša, kiti artimieji, buvę kovų draugai ir bendražygiai. Garbaus amžiaus J. Lukšos-Daumanto našlė, JAV lietuvė dr. N. Bražėnaitė tvirtino: „Dalyvavau filmo premjeroje Vilniuje, bet negalėjau atsisakyti ir kvietimo į Kauną. Tuo labiau, kad tai vyksta 'Romuvoje'. Žinau, kiek daug kauniečiams reiškia šis kino teatras.“

Filmą „Nematomas frontas“ sukūrė užsieniečiai: J. Ohman – švedas, filmo prodiuseris Mark Johnston ir operatorius Mark Ryan – amerikiečiai, antrasis filmo režisierius Vincas Sruoginis – JAV lietuvis.

„Pokaris yra vienas sudėtingiausių laikotarpių Lietuvos istorijoje. Iš vienos pusės – Lietuvos gyventojai, kaimas pasimetęs – ką daryti? Ateina vieni, ateina kiti. Esu girdėjęs, kaip kai kas sako – ai, visi buvo vienodi. Tai iš tiesų buvo siaubingas laikas. <...> Viena vertus, bandymas buvo nesėkmingas – partizanai pralaimėjo. Kita vertus, labai sėkmingas, nes Vakarų akyse tai iš tikrųjų palaikė Lietuvos valstybingumo klausimą. Juk 1940 m. Lietuva visiškai pasidavė, nieko nepadarė“, – pastebi režisierius J. Ohman.

Pasak jo, lietuviai 1944–1945 m. pagaliau pamėgino paimti likimą į savo rankas: „Kas buvo partizanai? Mokytojai, kunigai, studentai, o ne kariuomenė, dalis jos dalyvavo pasipriešinime, kiti pabėgo. Ir, žinoma, kaimas – tai ypatingas šio pasipriešinimo bruožas. Iki 1949 metų daug kur kaimuose partizanai vaikščiojo laisvai, niekas jų nelietė, nes tai buvo jų teritorija.“

Filme kai kurie liudininkai ir dabar kalba apie savo sodybą, ant

namų slenkščio. Vytauto Matulevičiaus nufilmuotas pokalbis su buvusiu partizanų ryšininku su Vakaraus Jonu Pajauju ir J. Lukšos išdaviku laikomu Jonu Kukausku. Pokalbis prislėgtas, nerišlus, nelengva prisiminti tą naktį, kai į susitikimą su tariamu bendražygiu ejęs J. Lukša pateko į čekistų pasalą ir žuvo 1951 m. rugsėjo 4 d. Lygiai prieš 60 metų.

Dokumentinėje juostoje ištraukos iš J. Lukšos knygos „Partizanai“ atgyja dainininko Andriaus Mamontovo balsu. Skamba muzika, kuriai, kaip reta istoriniuose dokumentiniuose filmuose, skirta ne mažesnis dėmesys nei kitiems filmo elementams – muzikos žinovai atpažins islandų grupės „Sigur Ros“ motyvus.

Filmas pavadintas „Nematomu frontu“, nes taip karą su partizanais vadino enkavedistai: miškuose ir kaimuose liejosi kraujas, bet apie jį kalbėti garsiai Maskvoje niekas nenorėjo. Pasipriešinimo dalyviai susislapstę bunkeriuose, todėl kova vyko lyg su miško dvasiomis. Vakaruose apie šią rezistenciją žvalgybos ir valdžia žinojo, tačiau apie ją garsiai neskelbė.

„Kai prieš aštuonerius metus keliavau po Baltijos šalis, pagrindžio pasipriešinimo istoriją labai dažnai teko girdėti, nors iki tol ji buvo man menkai žinoma. Aplankiau Genocido muziejų Taline, KGB muziejų Vilniuje. Tai lyg mažasis Auschwitz. Tai palieka labai gilų poveikį. Visa tai manijje ilgai kirbėjo po kelionės“, – savo sprendimą prisidėti prie filmo kūrimo ir platinimo Lrytas.lt žurnalistui Tomui Vaisetai aiškina prodiuseris Mark Johnston.

Režisierius V. Sruoginis įsitikinęs, kad partizanų istorija patrauks vakariečių dėmesį, nes filmas skirtas Vakarų auditorijai. „Amerikiečiams patinka istorijos, kaip žmonės kovoja dėl savo laisvės, kaip aukojasi už savo šalį, sakyčiau, tai universalūs dalykai. Juozo Lukšos istoriją gali skaityti kaip Holivudo filmą: jis sugebėjo pabėgti į Vakarus, jį apmokė CŽV, britų ir prancūzų specialiosios tarnybos, kaip sugrįžti, jis išimylėjo Paryžiuje. Istorijoje yra daugybė lygmenų, su kuriais Vakarų žiūrovas gali tapatintis“, – tvirtina jis.

Kūrėjai tikisi filmą parodyti garsiaame JAV nepriklausomų filmų festivalyje Sandense, taip pat Stokholme, Berlyne, Toronte. Tikimės filmo premjeros greitu laiku sulaukti ir JAV.

Paruošta pagal lietuvišką spaudą

Filmo režisieriai: Amerikos lietuvis Vincas Sruoginis (kairėje) ir švedas Jonas Ohman.

J. Stacevičius nuotr.

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

IŠ LYSVĖS – Į VIRTUVĘ

Agurkas – visų daržovių daržo-vė. Koks malonumas sutriaukšti šviežią, tik iš lysvės nuskintą agurkėlį! O ir salotos be agurko – netikros.

Agurkų sukultūrinimo istorija prasidėjo maždaug prieš 4 tūkstančius metų pr. Kristų Himalajų priekalnėse, dabartinėje Indijos ir Kinijos teritorijoje. Yra šaltinių, kuriuose užsimenama apie agurkų auginimą Senovės Egipte ir Graikijoje, o viduramžiais ši daržovė paplito visoje Europos teritorijoje. Dabar agurkai auginami visame pasaulyje, egzistuoja daugybė jų rūšių ir atmainų.

Agurko luoba, priklausomai nuo rūšies, gali būti balsva, šviesiai žalia, skaisčiai žalia ir žalsvai geltono atspalvio, nusėta mažais dygliukais, bet pasitaiko ir švelniaodžių. Minkštumas – sultingas, baltas arba šviesiai žalias, turi daug sėklų. Kuo agurkas labiau sunokęs, tuo sėklos stambesnės ir kietesnės.

Agurkai virtuvėje vartojami įvairiai: sūdyti ir marinuoti, šviežiai rauginti su kvapniomis prieskoninėmis žolelėmis ir česnakais, švieži, kepti ir net įdaryti. Be to, iš jų gaminamos įvairios kvapnios sriubos, padažai, putėsiai ir kokteiliai.

Cholesterolio priešas

Žinovai teigia, kad agurkai ne tik skanūs, bet ir labai naudingi. Juk juose yra vertingų mikroelementų ir mineralinių medžiagų. 97 proc. agurko sudaro vanduo, o visa kita – vitaminai A, B grupės, PP, C, karotenas, pektinai, kalcis, magnis, geležis, silicis, fosforas, siera, jodas ir ląsteliena.

Švieži agurkai naudingi sergant poliartritu, podagra, kepenų, inkstų, skydliaukės, širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis. Agurkai žadina apetitą ir gerina virškinimą, pasižymi šlapimą, tulžį varančiomis ir vidurius laisvinančiomis savybėmis.

Agurkai naudingi ir virškinamajam traktui. Jie didina skrandžio sulčių rūgštingumą, gerai veikia žarnyno veiklą, o juose esantys fermentai gerina gyvulinės kilmės baltymų įsisavinimą, taip pat lėtina angliavandenių virsimą riebalais, o tai naudinga antsvorio turintiems ar tiesiog norintiems sulieknėti žmonėms. Agurkų ląsteliena padeda iš organizmo pašalinti „blogąjį“ cholesterolį. Agurkus užgėrus šaltu vandeniu arba pienu galima gerai ir greitai išvalyti žarnyną.

Dietologai šviežius agurkus ir agurkų sultis būtina įtraukia į sąrašą tų, kurie nori atsikratyti antsvorio. Tokiems žmonėms netgi skiriamos „agurkinės“ iškrovos dienos, kai per dieną (per 5 kartus) reikia suvalgyti iki 4 sv šviežių agurkų su truputį jūros druskos.

Kartus? Na ir kas!

Liaudyje net sakoma: „Kartu nuryk, o saldu – išspjauk!“ Kartais agurkai būna tokie kartūs, kad jų neįmanoma valgyti. Nemalonų skonį suteikia kukurbitacinas. Nedaug jo yra visuose agurkuose, tačiau jeigu

jo kiekis padidėja, agurkai apkarsta. Ypač kartūs būna vaisiai, užaugę karštame ore sausose lysvėse.

Vis dėlto nekeikite suvalgę kartų agurką: tai labai naudinga sveikatai, nes kukurbitacinas stabdo auglių atsiradimą. Be to, apkartę agurkai ypač tinka inkstams bei šlapimo pūlei valyti.

Šviežių agurkų suktinukai

Reikės: Didelio lygaus agurko, konservuotų savo sultyse skardinės tunų, majonezo, druskos, pipirų, maltos paprikos.

Nuplautą agurką supjaustykite išilgai plonais griežinėliais, apdžiovinkite popieriniu rankšluosčiu. Į indą išverskite tunus (su sultimis), įdėkite majonezo, druskos, pipirų ir maltų paprikų. Visą išmaišykite (turi gautis vidutinio tirštumo masė). Šio mišinio dėkite ant agurko griežinio, kruopščiai suvyniokite ir sutvirtinkite dantų krapštuku. Išdėliokite suktinukus gražioje lėkštėje ant šviežių salotų lapų (jų viršūnėlėse galite uždėti po šaukštelį tunų ir majonezo).

Agurkų šūpinys

Tai mažai kalorijų turintis maistas su lengvu padažu, kurį galima valgyti vieną arba su žuvimi, paukštiena, makaronų patiekalais, bulvėmis.

Padažui reikės: 1 ltr. natūralaus jogurto, 3 skiltelių česnako, 2 valgomųjų šaukštų alyvuogių aliejaus, šlakelio baltųjų vynuogių acto (gali būti citrinų sultys), šviežių mėtų lapų.

Šviežius agurkus nulupkite ir smulkiai sutarkuokite. Į šią masę supilkite jogurtą ir gerai išmaišykite. Po to į padažą sudėkite tarkuotą česnaką, supilkite aliejų bei actą ir dar kartą išmaišykite. Paruoštą padažą pagardinkite smulkiai sukapotais

šviežiais mėtų lapeliais ir patatykite į šaldytuvą ataušti.

Šalta rūgštynių ar špinatų sriuba

Reikės: 1 sv rūgštynių, 4-5 bulvių, 4 kiaušinių, 3 šaukštų grietinės, 3-4 šaukštų pieno, 2 šviežių agurkų, druskos, svogūnų laiškų, petražolių, krapų.

Rūgštynes nuplaukite ir smulkiai supjaustykite. Bulves virkite pasūdytame vandenyje, suberkite rūgštynes ir dar pavirinkite 10 minučių. Žalią kiaušinių išplakite su žiupsneliu druskos, įpilkite pieno, išmaišykite, tada įpilkite šiek tiek karšto bulvių ir rūgštynių nuoviro, vėl išmaišykite. Visą supilkite į puodą su bulvėmis ir rūgštynėmis. Nukelkite nuo ugnies ir leiskite atvėsti.

Paruoškite žaliąjį užpilą: svogūnų laiškus, krapus ir petražoles smulkiai supjaustykite, pagardinkite druska ir gerai sutrinkite mediniu

grūstuvėliu. Susmulkinkite 3 virtus kiaušinius. Nulupkite agurkus ir supjaustykite juos kubeliais. Visą išmaišykite, pagardinkite grietine. Prieš patiekdami į kiekvieną lėkštę įdėkite 1-2 šaukštus žaliojo pagardo su kiaušiniiais ir užpilkite šaltais barščiais.

Sausai rauginti agurkai

Šiuo būdu agurkai parūgsta per vieną parą, jie būna traškūs, švieži, lyg būtų tik ką paraugti.

Pasirinkite mažus rauginimui tinkamus agurkėlius. Nuplaukite, nusauskite, nupjaukite galus ir sudėkite į plastikinį maišelį. Paprastai rauginame apie 6-8 agurkėlius greitam suvalgymui. Pripjaustykite daug krapų, daug susmulkintų česnakų ir, sudėję į agurkų maišelį, apibarstykite jūros druska. Su druska reikia būti atsargiems ir jos pabarsyti nedaug. Visą sukratykite ir padėkite į šaldytuvą. Vieną kartą paėmę maišelį jį pakratykite. Kitą dieną agurkai jau bus parūgę. Jei pasirauginome jų daugiau, juos galima laikyti šaldytuve arba tame pačiame maišelyje arba su viskuo perdėti į plastikinį aukštą indelį, kad agurkai būtų statūs.

Agurkai marinuoti su pomidoriukais

Reikės: Agurkėlių, pomidoriukų, 10 nemaltų juodųjų pipirų, 8 gvazdikėlių, 3-4 kvapiųjų pipirų, 3-4 mažų lauro lapelių, česnako skiltelės, krapų žiedyno, arbatinio šaukštelio 70 proc. acto (pusantro ltr. stiklainiui).

Marinatui: 1 litrai (4 puodukams) vandens reikės šaukšto druskos ir šaukšto cukraus.

Stiklainius ir dangtelius pasteurizuokite. Į paruoštus stiklainius vertikaliai sudėkite agurkėlius, ant viršaus uždėkite po 3-4 pomidoriukus, įberkite prieskonių. Užpilkite verdančiu marinatu, įpilkite acto ir užsukite dangtelius.

Parengta pagal Remigiją Zinkevičienę

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	
Auto Export	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	
Small Packages	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje	
	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.	
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.	
		Air Freight
		Trucking

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Lietuvos diplomatinės vadovas Audronius Ažubalis (v) Lietuvos ir Lenkijos diplomatinių santykių atkūrimo 20-mečio minėjimo renginyje Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklus „Lietuvos diplomatinės žvaigždė“ įteikė pirmajam Lenkijos ambasadoriui Lietuvoje Jan Widacki (k) ir pirmajam Lenkų instituto Vilniuje vadovui Wojciech Wroblewski (d). **ELTA nuotr.**

L. Walesa atsisako Vytauto Didžiojo ordino Didžiojo kryžiaus

Varšuva (ELTA) – Buvęs Lenkijos darbininkų vadovas prezidentas Lech Walesa paskelbė atsisakąs priimti Lietuvos jam skirtą Vytauto Didžiojo ordino Didįjį kryžių. Taip jis protestuoja dėl, anot jo, blogėjančios lenkų padėties Lietuvoje.

Savo laišką Lietuvos ambasadoriui Lenkijoje L. Walesa paskelbė savo tinklaraštyje. Laiške L. Walesa teigia, kad turi būti plėtojamos, o ne varžomos Lietuvos lenkų teisės. Jis teigia esąs „labai susirūpinęs dabartine padėtimi dėl tautiečių Lietuvoje teisių į savo kalbą, tradicijų puoselė-

jimo ir pagarbos lenkų kultūrai”.

Apdovanojimas buvusiam Lenkijos vadovui turėjo būti skiriamas už santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos pagrindų sukūrimą ir puoselėjimą, ilgametę paramą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui ir įtvirtinimui.

„Prezidentas L. Walesa yra gerbiamas žmogus pasaulyje, Nobelio taikos premijos laureatas, todėl turi teisę priimti sprendimus visais su juo susijusiais klausimais”, – taip prezidentė Dalia Grybauskaitė vertina L. Walesa atsisakymą priimti Lietuvos jam skirtą apdovanojimą.

Bręsta dar vienas partijų susitarimas

Vilnius (ELTA) – Baiminant, kad dabartinės valdžios sudėliotas Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungai (ES) planas po būsimų Seimo rinkimų nenuveiktų perniek, mūsų krašto partijoms siūloma susitarti dėl svarbiausių vadovavimo Bendrijai principų. Prie ES vairo Lietuva stos 2013 m. viduryje, praėjus kiek daugiau nei pusmečiui po Seimo rinkimų.

Siekiant, kad pirmininkavimas Bendrijai praeitų sklandžiai ir jo neįtakotų krašte galintys padvelkti nauji politiniai vėjai, parlamentinės partijos bus raginamos susitarti dėl bendrų darbų. Pirmininkavimo ES plane numatyti parengiamieji darbai, vyksiantys renginiai ir biudžetas. Jau šią savaitę dokumentas bus pristatytas frakcijų ir komitetų vadovams.

Pradeda veikti Baltijos šalių tiriamosios žurnalistikos centras

Vilnius (BNS) – Veiklą pradeda Rygoje įsikūręs Baltijos šalių tiriamosios žurnalistikos centras, kuriame Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistai kartu rengs publikacijas regionui svarbiais klausimais.

Centras nurodo vykdysiąs ilgalaikius tarptautinius tiriamuosius darbus ir didžiausią dėmesį teigia skirsiantis teismų, įstatymų leidybos, politinių partijų ir didžiausių institucijų skaidrumo klausimams.

Nurodoma, kad savo veikla centras stengsis plėsti tarptautinės bendruomenės supratimą apie Baltijos šalių politinę, finansinę ir socialinę padėtį bei vietinei auditorijai aiškinti regiono padėties kitų šalių kontekste.

Tarp Baltijos šalių tiriamosios žurnalistikos centro vadovų yra Lietuvos žurnalistų sąjungos ir Lietuvos radijo ir televizijos tarybos pirmininkas Dainius Radzevičius ir „BNS Group” vadovas Anvar Samost.

Muziejų metų programai – 3,5 mln. litų

Vilnius (ELTA) – Seimui 2012 metus paskelbus muziejų metais, kultūros ministro vadovaujama darbo grupė parengė ir patvirtino Muziejų metų programą. Skaičiuojama, kad šiai programai įgyvendinti reikės 3,5 mln. litų. Programos finansavimo galimybės bus tikslinamos, atsižvelgiant į 2012 m. kultūros sričiai patvirtintas valstybės biudžeto lėšas.

Didžiausia suma – 1,5 mln. litų – numatoma skirti muziejinių vertybių įsigijimo projektams, 700,000 Lt –

muziejų ekspozicijoms atnaujinti, 300,000 Lt – muziejiniams vertybėms atnaujinti. 150,000 litų programoje numatoma skirti audiogidams muziejuose sukurti.

Minint pirmojo viešo 1812 m. įkurto Lietuvos muziejaus – Dionizo Poškos Baublių 200 metų jubiliejų, Muziejų metų programa skirta stiprinti muziejų ir visuomenės bendradarbiavimą, atkreipti dėmesį į muziejų atliekamą svarbią sociokultūrinę misiją šiuolaikinėje visuomenėje.

Rusijoje sudužo lėktuvus su ledo ritulininkais

Jaroslavl (BNS) – Rusijoje, Jaroslavl srityje, sudužo lėktuvus „Jak-42”, kuriuo skrido ledo ritulio komanda „Lokomotiv”. Kaip praneša ITAR-TASS, remdamasi Rusijos oro transporto agentūra „Rosaviacija”, žuvo 34 žmonės, 3 išgyveno, tačiau jų būklė sunki. Kiti šaltiniai teigia, kad žuvo 36 žmonės ir išgyveno tik vienas. Keturi iš 37 lėktuve buvusių asmenų – įgulos nariai.

Ledo ritulininkai skrido iš Jaroslavl į Minską, kur turėjo vykti Kontinentinės ledo ritulio (KHL) lygos rungtynės su vietos „Dinamo”

komanda. „Lokomotiv” buvo viena stipriausių Rusijos ledo ritulio komandų. Joje žaidė ritulininkų iš Vokietijos, Švedijos, Slovakijos, komandą treniravo specialistas iš Kanados.

Kaip praneša „RIA Novosti”, lėktuvus nukrito iš nedidelio aukščio, netrukus po to, kai pakilo ir užsidegė. Nelaimė įvyko oro uosto „Tunošna” teritorijoje. Manoma, kad „Jak-42” nesugebėjo pakilti į saugų aukštį ir susidūrė su svyturio antena, esančia už pakilimo-nusileidimo tako.

Egipte tęsiasi H. Mubarak teismas

Kairas (BNS) – Kaire tęsiantis buvusio Egipto prezidento Hosni Mubarak teismui, teismo salėje vėl kilo sąmyšis. Pranešama, kad kai kurie advokatai dėl kilios sumaišties buvo išprašyti iš teismo salės. Saugumas buvo sustiprintas po teismo posėdžio, kada tarp H. Mubarak šalininkų ir opozicijos teisme kilo muštynės.

H. Mubarak kaltinamas dėl šaudymo į protestuotojus per sukilimą. H. Mubarak į teismą buvo įvežtas gulintis lovoje. Teisme parodymus duoda vyresnieji policijos pareigūnai, kurie buvo tarnyboje per Egipte kilusius neramumus šių metų pradžioje. Tuo tarpu pats H. Mubarak neigia bet kokius jam keliamus kaltinimus.

D. Petraeus pradėjo eiti CŽV vadovo pareigas

David Petraeus.

ELTA nuotr.

Washington, DC (BNS) – Buvęs JAV generolas ir vyriausiasis tarptautinių pajėgų Afganistane vadas

David Petraeus oficialiai stojo prie Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) vairo. Per iškilmes Baltuosiuose rūmuose jis davė priesaiką.

37 metus armijoje praleidęs D. Petraeus praėjusią savaitę nusivilko uniformą. JAV viceprezidentas Joe Biden gyrė D. Petraeus už jo puikią karjerą. Naujasis CŽV vadas padėjo prezidentui B. Obama už jo „pasiūlymą senu kariu”.

Senatas birželio pabaigoje didele balsų dauguma patvirtino D. Petraeus Leon Panetta įpėdiniu. Šis pareigose pakeitė JAV gynybos sekretorių Robert Gates. D. Petraeus vadovavimą tarptautinėms pajėgoms Afganistane perdavė John Allen.

Somalyje toliau plinta badas

New York (BNS) – Somalyje vis labiau plinta badas. Jis apėmė jau šeštą šalies regioną, paskelbė padėti stebinti Jungtinių Tautų (JT) agentūra FSNAU. Badas Somalyje jau nusinešė dešimčių tūkstančių žmonių gyvybes. Daugiau nei pusė aukų yra vaikai.

Jei pagalbos siuntų kiekis nebus didinamas, per ateinančius keturis mėnesius badas Somalyje dar labiau išplis. Jei nebus imtasi priemonių, mirtis nuo bado per šį laikotarpį grės 750,000 žmonių. Bay regionas, kurį JT dabar įtraukė į bado zoną, yra islamistų „Shebab” kovotojų bastionas. Jie kontroliuoja didelę dalį Pietų

Somalia, kur jau daug mėnesių tvyro sausra ir badas.

Pradžioje liepą bado zonomis buvo paskelbti Bakulo ir Louer Šabelės regionai Somalio pietuose, vėliau – dar trys, tarp jų – sostinė Mogadišu. Maisto produktų stygių Afrikos rage kencia iš viso 12,4 mln. žmonių. Badas apėmęs ir dalį Etiopijos, Džibučio, Kenijos bei Ugandos.

Pagal JT apibrėžimą, badas skelbiamas regione, kur penktadaliui šeimų reikia išsiversti su nepaprastai mažu maisto kiekiu, kur daugiau kaip 30 proc. gyventojų badmiriauja ir kasdien nuo bado miršta du žmonės iš 10,000.

Šveicarija tvirtina neperdavusi savo bankų klientų pavardžių JAV

Ciurichas (BNS) – Šveicarija neperdavė jokių šalies bankų klientų pavardžių Jungtinių Valstijų mokesčių valdybai, pranešė šalies prezidentė Micheline Calmy-Rey, kalbėdama Berne surengtoje spaudos konferencijoje.

Pasak savaitraščio „Sonntags Zeitung”, Jungtinės Valstijos paprašė išsamios informacijos apie JAV piliečius, kurie slepia savo pinigus Šveicarijoje. Laikraštis tvirtina remiąs

laišku, kurį JAV teisingumo viceministras James Cole neva rugpjūčio 31 d. išsiuntė šveicarų pareigūnams. Laiške esą minimas antras pagal dydį Šveicarijos bankas „Credit Suisse” bei dar apie 10 bankų, tarp jų – ir „Julius Baer”, „Wegelin” bei Ciuricho ir Bazelio kantonų bankai. JAV nori gauti duomenis apie privačius klientus ir JAV fondus, kurie Šveicarijoje nuo 2002 m. iki 2010 m. liepos yra padėję mažiausiai 50,000 JAV dol.

VERSLŲ NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Tarptautinės vadybos ir konsultacijų bendrovės „Hay Group“ tryliketus metus atliekamo šalies atlyginimų rinkos tyrimo rezultatai patvirtino dar praėjusiais metais Lietuvoje pradėjusią ryškėti nuostatą: atlyginimą ilgainiui teks vis labiau „užsidirbti“. Pasak „Hay Group“ darbuotojų, darbdaviai neskuba didinti atlyginimo, o sąlygos uždirbti didesnę premiją darosi vis griežtesnės. Siekiamas geriau valdyti finansines rizikas, organizacijos įveda daugiau „saugiklių“: atlyginimus vis labiau susieja su bendrais organizacijos rezultatais, juos diferencijuoja, taiko papildomus vertinimo reikalavimus.

***

Lietuvos medienos perdirbėjai jau skambina pavojaus varpais: kinai masiškai superka lietuvišką medieną ir gabena ją į Azijos šalis. Priežastis paprasta – jie moka daugiau. Lietuviška mediena iškeliauja tuose pačiuose talpintuvuose, kuriais buvo įvežtos kiniškos prekės Baltijos šalių, Baltarusijos rinkai. Mūsų šalies perdirbėjai dievagojasi už medieną negalintys mokėti tiek kiek kinai. Šiais metais planuojama išvežti 2,5 mln. kubinių metrų lietuviškos medienos, iš jų 1,5 mln. kubinių metrų bus išplukdyta į Aziją, daugiausia – į Kiniją. Į Aziją išvežamai lietuviškai medienai netaikoma maito mokesčių. Anksčiau kinai importuodavo medieną iš Rusijos, tačiau ji įvedė milžiniškus maito mokesčius. Mūsų šalies perdirbėjai reikalauja įvesti iki 80 proc. siekiančius maito eksportuojamai medienai į Aziją.

***

Kauno verslininkams jau pradeda trūkti kvalifikuotos darbo jėgos, jie pavargo varžytis su šešėlyje dirbančiais žmonėmis ir pasigenda palankesnio požiūrio į smulkias ir naujas įmones. Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovai skaičiuoja, kad Lietuvoje užimti vos 40 proc. žmonių.

Palangos vasaros estrada skaičiuoja paskutines dienas – vietoj jos išdygs moderni koncertų ir renginių salė. Koks pastatas kurortui tinka labiausiai, nuspręš Palangos valdininkai. Jiems svarbiausia, kad nauja estrada apskritai atsirastų. Mat Palangą spaudžia laikas ir pinigai. Valdininkai teisinasi nebeturį laiko laukti architektų idėjų – jie priversti skubėti, nes Vyriausybė pažadėjo skirti pinigų kitąmet, o tam šiemet reikia parengti projektą. Tuo pasipiktino Lietuvos architektų sąjunga.

Viešojoje erdvėje užsakyta gausi reklama apie neišmatuojamą ES paramos naudą piktna žmones. Ir tai nuostabu – nepaisant nuolatinių kalbų apie paramos milijonus, kurie neva atsilikusius Bendrijos regionus priartina prie ekonomiškai stiprių, daugelis tautiečių vis labiau skursta. Pagal 2007–2013 m. ES paramos priemones Lietuva kaip paramą turėtų gauti apie 21 mlrd. litų, arba maždaug po 7,000 litų kiekvienam žmogui. Žiniatinklio www.-2g.lt duomenimis, dabar kiekvieno lietuvių skola užsieniui sudaro 12,500 litų, tačiau žinovų tikinimu, daugiausia paramos pasiima Lietuvos valstybinės ir savivaldybių institucijos.

***

Nuo lapkričio 1 d. išgalios Lietuvos banko patvirtintos „atsakingo skolinimo“ nuostatos, kuriomis, anot centrinio banko, siekiama apsaugoti gyventojus nuo neapdairiai prisiimamos finansinės naštos. Nuostatose numatyta, kad paskolos turtui įsigyti ir įkeisto turto santykis negalės būti didesnis kaip 85 proc. įkeičiamo turto rinkos vertės arba kainos. Didžiausias kredito gavėjo mėnesio kredito grąžinimo ir palūkanų įmokos dydis turės būti ne didesnis kaip 40 proc. asmens mėnesio pajamų, o didžiausia paskolos trukmė negalės būti ilgesnė kaip 40 metų. Naujoji tvarka bus taikoma visoms Lietuvoje veikiančioms kredito įstaigoms – šalies bankams, užsienio bankų padaliniais ir kredito unijoms.

***

Išsiskyrė Teisingumo ir Žemės ūkio ministerijų nuostatos dėl leidimo užsieniečiams parduoti žemę. Teisingumo ministerija mano, kad šiai nuostatai įgyvendinti reikia keisti Konstituciją. Tuo tarpu Žemės ūkio ministerija teigia nematanti būtinybės tai daryti. Žemės ūkio ministras Kazys Starkevičius teigia, kad Europos Komisijai dar trejiems metams pratęsus draudimą įsigyti žemę užsieniečiams, viršenybę turi Europos teisės dokumentai. Šiuo metu užsieniečiai Lietuvoje negali įsigyti žemės, tačiau ne paslaptis, kad neretai tai jie padaro per statybinius.

***

Nuo kitų gegužės pigių skrydžių bendrovė „Wizz Air“ pradės skrydžius keturiomis naujomis kryptimis – į Liverpulį, Paryžių, Oslą ir Bergoną, padaugės skrydžių į Londoną ir Eindhoveną. Bendrovė žada, kad skrydžių kainos naujomis kryptimis prasidės nuo 90 Lt.

PASAULIS

Kinija gali paspartinti pasaulio ekonomikos augimą įgyvendindama pertvarkas, skirtas skatinti vidaus vartojimą ir sumažinti šalies priklausomybę nuo eksporto ir investicijų, viešėdamas Bejingas sakė Pasaulio banko (PB) vadovas Robert Zoellick. Po susitikimo su Kinijos valdžia R. Zoellick sakė, kad PB bendradarbiauja su Bejing ir ketina rasti būdus, padėsiančius atstatyti antrą pagal dydį pasaulio ekonomiką. R. Zoellick komentarai pasirodė sustiprėjus nerimui, kad Jungtinės Valstijos ir vėl gali ištikti krizė. PB vadovas pažymėjo, kad artimiausi mėnesiai išsivysčiusių ekonomikų šalims bus sunkūs, nes Europa bandys įveikti skolų krizę, o JAV visomis išgalėmis stengsis skatinti ekonomikos augimą.

***

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovė Christine Lagarde mano, kad Europa ir Jungtinės Valstijos turi pagalvoti apie ekonomikos augimo skatinimą. Ji teigė, kad TVF siūlo šalims peržiūrėti savo taupymo programas atsižvelgiant į pasikeitusią padėtį ir pagalvoti apie augimo spartinimo būdus. Ch. Lagarde pakartojo anksčiau išsakytą raginimą priežiūros tarnyboms priversti Europos bankus padidinti kapitalą. Europos politikai atmetė šį pasiūlymą ir taip sustiprino abejones, ar priežiūros tarnybos pakankamai įvertina skolų krizės rimtumą.

***

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin atidarė dujotiekį „Nord Stream“, nutiestą transportuoti Rusijos dujas į Vokietiją Baltijos jūros dugnu. Po to, kai dujos užpildys vamzdyną, Rusija pradės juo tiekti kurą Europai. Vartotojus dujos per „Nord Stream“ turėtų pasiekti spalį. 11 mlrd. JAV dol. vertės „Nord Stream“ operatorės – bendrovės „Nord Stream“ bendrasavininkės yra Rusijos „Gazprom“ ir Vokietijos, Nyderlandų bei Prancūzijos bendrovės.

***

Čekija dar kartą patvirtino kol kas neplanuojanti prisijungti prie euro zonos. Čekijos valdžia įsitikinusi, kad būtina ekonominio šalies stabilumo sąlyga yra nepriklausomos, tai yra nacionalinės, valiutos išsaugojimas. Be to, šalies premjeras sukritikavo priimtą „Europlus“ paklą dėl euro zonos ekonomikos konkurencingumo didinimo, kurį Čekija atsisakė pasirašyti. Jis pavadino jį „tuščiu politiniu pareiškimu“, beveik nesuteikiančiu Čekijai galimybės daryti įtaką sprendimams ES.

***

Baltieji rūmai spėja, kad Jungtinės Valstijos šiemet išvengs recesijos, o šalies bendrasis vidaus produktas (BVP) išaugs 1,7 proc. Tai rodo, kad JAV prezidento Barack Obama administracija tikisi, jog artėjant šių metų pabaigai šalies ekonomikos būklė pagerės. Tuo tarpu naujaisi oficialūs duomenys parodė, kad per pirmą šių metų ketvirtį JAV BVP paaugo vos 0,4 proc., per antrą – 1 proc. Baltieji rūmai daug pesimistiškiau vertina nedarbo JAV mažėjimą. Oficialiais duomenimis, liepą nedarbo lygis JAV siekė 9,1

proc. Manoma, kad rugpjūtį jis išliko nepakitęs. Rinkimams besiruošiantis JAV prezidentas B. Obama ketina siūlyti planą, kaip su papildomais 300 mlrd. JAV dol. kitąmet paskatinti darbo rinką. Tai būtų daroma mažinant mokesčius, didinant išlaidas infrastruktūrai, skiriant tiesioginę paramą valstijoms ir vietos valdžiai.

***

JAV būsto finansavimo federalinė agentūra (Federal Housing Finance Agency, FHFA) pateikė ieškinius 17 stambių bankų, apkaltinusi juos pažeidus įstatymus dėl vertybinių popierių bei padarius žalos už 196 mlrd. dol. FHFA, reguliuojanti stambiausių JAV hipotekos bendrovių veiklą, „Fannie Mae“ ir „Freddie Mac“, tvirtina, kad bankai teikė neteisingą informaciją apie hipotekos popierius. Galiausiai per hipotekos krizę popieriai smarkiai atpigo, ir „Fannie Mae“ bei „Freddie Mac“ atsidūrė ties bankroto riba. Vien šioms bendrovėms gelbėti JAV valdžia išleido per 140 mlrd. dol.

***

Europos skolų krizė suteikė Rusijos verslui galimybę grįžti į Rytų Europą. Rusijos bendrovės, kurios griuvus geležinei uždangai kuriam laikui buvo atkirstos nuo Rytų Europos, dabar šiame regione jaučiasi vis drąsiau. Milžiniškus pelnus pastaruoju metu skaičiuojančios bendrovės TNK-BP, „Sberbank“ ar „Rusijos geležinkeliai“ taikosi į Rytų Europos valstybes, kurias skolos ir didėjantys biudžetų deficitai verčia imtis privatizavimo ir parduoti turimas įmonių akcijas.

***

Iš Londono Heathrow oro uosto skrendantiems keleiviams nuo šiol neteks raudonuoti dėl to, kad saugumo sumetimais atliekamos kūno skanavimo metu oro uosto darbuotojai galės matyti juos visiškai nuogus. Neseniai įdiegta nauja technologija skanuojamą kūną paverčia vientisu animacinio filmo veikėją primenančiu kontūru, abejonių keliančios kūno sritys nušviečiamos kita spalva. Skanuodama keleivio kūną, naujoji technologija geba aptikti sprogtamasias medžiagas bei paslėptus ginklus.

Japonijos automobilių gamintoja „Honda Motor Co.“ pranešė, kad atšauks maždaug 960,000 „Fit“ ir kitų modelių automobilių visame pasaulyje, kad pataisytų juose esančius trūkumus. „Honda“ atstovas sakė, kad nepranešta apie dėl trūkumų įvykusias avarijas. Japonijoje bus atšaukti „Fit“ modeliai, pagaminti nuo 2005 m. spalio iki 2009 m. spalio. Automobiliai buvo parduodami ir užsienyje, daugiausia Kinijoje ir kitose Azijos šalyse. „Honda“ neatkleidžia, kiek išlaidų ji turės dėl šio atšaukimo.

Prieplauka Kaune.

Istorinė Zapyškio bažnyčia.

Atgaivintas vandens kelias Nemunu – itin mėgstamas turistų

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Šią vasarą vėl atgaivintas vandens turizmo kelias Nemunu kiekvieną savaitgalį sulaukia daugybės turistų. Dar pernai Kauno miesto ir rajono savivaldybių atstovai susitarė atnaujinti kelią Kaunas-Kulautuva, kuris buvo itin populiarus tarpukario Lietuvoje – tada iš Kauno į Kulautuvos kurortą per dieną būdavo plaukiama net septynis kartus. Šis vandens kelias pripažintas pačiu sėkmingiausiu turizmo projektu Lietuvoje.

Čikagoje gyvenęs šviesios atminties inžinierius Algis Liepinaitis daug kartų rašė ir kalbėjo apie tai, kad būtina atgaivinti vandens turizmą Lietuvoje. Jis neabejojo, kad vaizdingos Nemuno pakrantės sudomintų daug ir Lietuvos, ir užsienio turistų. Dėl įvairių biurokratinių kliūčių kelio atnaujinimas buvo ilgai atidėliojamas, bet šią, kaip ir praėjusią, vasarą turistai jau turi galimybę pakeliauti Nemunu iš Kauno į Kulautuvą ir atgal.

1950 metais Kauno laivų statybos gamykloje pastatytas laivas „Tolstojus“ nuo Vytauto bažnyčios prieplaukos Kaune į Kulautuvą išplaukia kiekvieną sekmadienį. Laive iš viso telpa apie 120 žmonių, ir dažnai jame nebūna nė vienos laisvos vietos. Susidomėjimas šia kelione išties didelis, nes jos metu galima susipažinti su Nemuno pakrantėse išikūrusiomis vietovėmis, pasigrožėti puikia gamta, o Kulautuvoje susipažinti su šio nedidelio miestelio, buvusio kurorto istorija ir šiandiena.

Kelionės gidas, kraštotyrininkas

Kulautuvos bažnyčia.

Mykolas Federavičius pastebėjo, kad maždaug 80 proc. plaukiančių turistų niekada nėra buvę Kulautuvos miestelyje, nors jis visai netoli Kauno. Į kelionę Nemunu susiruošia nemažai jaunų žmonių, šeimos su vaikais, beveik kiekvienos kelionės metu pasitaiko ir užsieniečių. Žmonės pasakoja, kad jie plaukė Senos upe Paryžiuje, plaukiojo kanalais Amsterdame, Nevos upe Sankt Peterburg ir džiaugiasi, kad galima pakeliauti ir Nemunu.

Kelionė į Kulautuvą tęsiasi beveik pusantros valandos. Pakeliui gidas papasakoja apie pakrančių miestelius – Raudondvarį, kurio 1915 metais statyta bažnyčia iš tolo šviečia savo bokštais, Kačerginę – kažkada norėta jos slaviškai skambanti

Dievų ir deivių slėnio skulptūros.

pavadinimą („kačerga“ – „žarsteklis“) pakeisti į „Pušilę“, tačiau šis pavadinimas neprigijęs. Itin įdomi visai netoli Nemuno esanti gotikinė Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, kurios istorija siekia net XVI amžių. Kasmet šioje bažnyčioje vyksta Pažaislio muzikos festivalio koncertai.

Vasarą Nemuno pakrantės gyvos – nuo kranto keliautojams nuolat mojuoja poilsiautojai, prie upės yra nemažai žvejų, pro turistų akis nepraslsta ir ištaigingos vilos. Plaukiant gidas pasakoja apie Kauno rajoną, kuriame gyvena apie 86,000 gyventojų, pateikia įdomių istorinių, gamtos žinių. Kulautuvoje „Tolstojus“ išplaukia į specialiai įrengtą mažųjų laivų prieplauką, ir turistai čia turi dvi valandas laiko iki kelionės atgal.

Daugelis pasirenka pasižvalgyti po miestelį, kuris 1933 metais buvo gavęs kurorto statusą. Tiesa, juo džiaugėsi neilgai, iki 1939 metų, bet per tuos kelerius metus suspėta pastatyti nemažai poilsiaviečių, vilų, įdomi gatvių struktūra, o nuo gailaus pušų kvapo ne vienam atvykusiam net svaigsta galva. Pagrindinė kurorto gatvė – Akacijų alėja. Taip vadinasi ir kasmet čia rengiamas garsus autorinių dainų (bardų) festivalis.

Turizmo informacijos centras įsteigtas name, kuriame gyveno ir dirbo Kulautuvos miestelio direktorius, kurorto statusą iškovojęs pulkininkas leitenantas Vytautas Augustauskas. Netoliese – ir labai apleistas

Skulptūra A. Smetonos jubiliejui paminėti.

tvenkinys, kažkada puošęs miestelį. Prie šio tvenkinio iškilo nauji kardiologijos reabilitacijos centro pastatai, tad tikimasi, kad naujieji šeiminkai – Kauno sveikatos universitetas sutvarkys ir aplinką.

Šalia tvenkinio yra įdomi 1934 metais pastatyta šv. Mergelės Marijos skulptūra, kurios autorius – dailininkas Stasys Stanišauskas. Skulptūra skirta Lietuvos prezidento Antano Smetonos 60-čio jubiliejui paminėti, apie tai liudija paminklo priekyje iškalta užrašas. Pokario metais ši skulptūra iš parko buvo perkelta į bažnyčios šventorių, o Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, vėl sugrąžinta į savo vietą.

Graži ir kukli miestelyje esanti medinė Šv. Petro išvadavimo bažnyčia, kurią 1930 metais pastatė vienuoliai. Bažnyčios architektūroje daug liaudiškų motyvų, šalia pastatyta ir varpinė. Apžiūrėję bažnyčią, keliautojai aplanko ir skulptūrų parką, kuris išikūręs vadinamajame Dievų ir deivių slėnyje. Čia kūrybinių plenerų metu skulptoriai išdrožė nemažai senųjų Lietuvos dievų ir deivių – Perkūną, Patrimpą, Žemyną, Gabiją, Laimą ir kitus.

Pasivaikščioję po miestelį, keliautojai skuba atgal į laivą, kuris pasroviui parplukdo į Kauną. Visa kelionė Nemunu į Kulautuvą ir atgal tęsiasi penkias valandas, o bilietas kainuoja apie 8 dolerius. Šio kelio populiarumas rodo, kad turistai ištroškę įvairesnių pramogų ir norinčiųjų vasarą paplaukioti didžiausia Lietuvos upe tikrai atsiras.

Turistų laive netrūksta.

A. Vaškevičiaus nuotrauka.

Be palapinės – į Harry Potter parką

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr. 3

Ties Vienna miesteliu išsukame ir važiuojame per laukus, miškus. Mažai apgyventa. Išalkome, bet numatytos kavines neužtikome. Tad, pasiekę Americus, stabtelėjome ties „Dragon House Buffet“ užkasti. Vėl nauja vietovė. Nuo čia dar dešimt mylių iki Plains. Pats miestelis atspindi buvusio prezidento charakterį: jaukus, kuklus, be pretenzijų. Muziejus įrengtas buvusios gimnazijos patalpose. Šią gimnaziją baigė pats Jimmy su žmona Rosalind. Apžiūrėjome eksponatus, dauguma jų – nuotraukos iš jo ir šeimos gyvenimo. Po stiklu buvo jo Nobelio Taikos medaliai kopija. Besidairydami, sutikome vyrą ratukuose, kuris prisistatė esąs prez. Carter kaimynas. Sako, prezidentas čia pat gyvena, vakar ir užvakar dar čia lankėsi, stebėjo jaunimo sporto varžybas. Prieš išeidami dar užsukome į suvenyrų krautuvėlę. Čia tiesiog nuščiuvau, kai pamaciau, kad šalia prez. Carter ant lentynos sudėti lankstinukai apie dabartinį prezidentą ir jo žmoną.

Kadangi šis pasivažinėjimas užtruko ilgiau, negu manėme, nutarėme sustoti nakvynėi artimesnėje vietovėje, negu numatėme. Suradome vietos Tifton miestelyje. Pavakary, sutartu laiku paskambino sūnus, pranešė paskutines naujienas. Na, laikas vakarieniauti ir toliau susipažinti su Harry.

Harry Potter filmai

Kol buvo leidžiamos tik knygos, jokių atgarsių negirdėjau. Kai tik pasirodė pirmas filmas, sukruoto visuomenė, nes buvo pasiekta daug didesnė grupė. Tad vieni gyrė, kiti peikė, kiti kovojo dėl knygos išmetimo iš mokyklų, miesto bibliotekų. Ar tie, kurie knygą peikė, buvo ją skaitę? Abejoju. Ar tie, kurie ją bandė išmesti religiniais sumetimais, suprato, kas ten parašyta? Tikrai ne! Juk ten aiškiai parašyta, kaip motina pasiaukuoja dėl savo sūnaus, gelbėdama jo gyvybę prarado savo. Tai aukščiausia meilės išraiška, atsižvelgiant į krikščionybės dėsnius. Tad reikia atskirti raganas nuo raganavimo, velnių garbinimo. Raganos su mumis gyvena nuo senų dienų. Visose vaikų pasakose figūruoja ragana arba burtininkas, antgamtinės jėgos, nuostabūs įvykiai. Pradėkime nuo „Snieguolės“, „Miegančiosios gražuolės“, „Dvylikos brolių juodvarniais lakstančių“, „Auksaplaukio ir Auksažvaigždės“, ir ten randamos raganos, kurios vaikus apkerėjo, juos norėjo nužudyti. Savo tautosako-

je turime Perkūną, Jūrą, Gabiją, laumes, velnius, aitvarus ir daug kitų. Graikų tautosakoje buvo įvairių dievų, kurie darė įtaką žmonių gyvenimui. Pernai pasirodęs filmas „Percy Jackson and the Olympians“ didesnio triukšmo nesukėlė. Atrodo, per tūkstančius metų žmonės prie graikų mitologijos priprato. O „Harry Potter“ – naujas, jam reikės dar pora šimtų metų pasenti, kol bus priimtas kaip klasika, tautosakos dalis. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad „Harry Potter“ knygose vaizduojamas labai moralus gyvenimas. Čia visi turi vieną tėvą (vyrą) ir vieną motiną (moterį). Nėra skyrybų. Nėra homoseksualų. Nėra alkoholio, cigarečių ar narkotikų. Nėra ištvirkavimo, vulgarumo. „Švaresnė“ už daugelį kitų vaikiškų pasakų, kur daug kur figūruoja seksas, tik vaikai dar per naivūs tai suprasti. Nancy Carpenter Brown parašė „The Mystery of Harry Potter *A Catholic Family Guide*“. Aprašydama šių knygų religinę ir moralinę tematiką, ji atkreipia dėmesį į C. S. Lewis pastabas apie „budinčius slibinus“. Tai tie, kurie veidmainiškai stengiasi būti „politiškai korektiški“, viską toleruojantys, nepasakys vaikui ko nors bloga, kad neužgautų jo jausmų. Jie iš paskutiniųjų stengiasi, kad bet kokia krikščioniška literatūra nepatektų į mokyklas, kad nepasiektų vaikų, jų galvosenos. Tačiau pasakos yra leistinos ir tokiu būdu „Narnia“ ir „Harry Potter“ pajėgia vaikams skiepyti krikščioniškos moralės dėsnius.

Taip pat reikia prisiminti, kad Wicca – pereitą šimtmetį išpopuliarėjęs raganavimas, pagonybė – įaudrino žmones ir dabar jie iš tolo kratosi bet kokio paminėjimo apie raganas ar burtus. Tačiau „Harry Potter“ knygų vertė galima lengvai patikrinti. Ar, įdėjus į kitus rėmus, vis dar būtų piktinamasi? Jei Harry Potter būtų ne raganiukas, bet mokslinės fantastikos herojus ir jis, kaip Luke Walker, su šviesos kardu eitų blogybės kapoti, ar vis dar egzistuočių neigiamas požiūris? Žinant, su koku entuziazmu buvo sutikti „Star Trek“ ir vėliau „Star Wars“, manau ir su „Harry Potter“ filmais būtų buvę apsieita be priekaištų.

Amerikos dainius

Penktadienio rytas – saulėtas, vėsus, smagu keliauti. Įvažiavę į Floridą, pasitikrinę tikslų kelią, pasukome į Stephen Foster kultūros centrą-muziejų.

Bus daugiau.

Stephen Foster muziejus.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKELBIMŲ SKYRIUS TEL. 773-585-9500

Stasys Tamulionis, gyvenantis **Saint Petersburg, FL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 100 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Džiugas Staniškis, gyvenantis **Macedonia, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Laima M. Braune, gyvenanti **Oak Brook, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščio išlaidoms sumažinti 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū.

Vytautas Rukuiža, gyvenantis **Naperville, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

Janina Šalna, gyvenanti **Lemont, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščio išlaidoms sumažinti 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Antanas Vilutis, gyvenantis **Schererville, IN**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Aleksas Masaitis, gyvenantis **Dearborn, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums labai dėkingi.

IEŠKO DARBO

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris ieško** senų žmonių, vaikų, ligonių, priežiūros darbo ne toliau kaip 15 mylių nuo Lemont, IL. Tel. 815-603-9052.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.

SIŪLO DARBĄ

Immediate positions available: excellent pay & benefits!!! Established Skokie Moving company looking for assistant managers.

Call Jacob 847-980-0906.

I can show you how to get a high % yield on your money today. Take control of your IRA, Pension Plan, Savings, CD's and invest these monies in Private Mortgage Loans.

BUILD WEALTH IN A HURRY!

SKAMBINKITE

tel. 630-965-6608

These loans are secured by a 1st mortgage with low loan to value (LTV) ratios of 70% or less. Increase the yield on the same money you're investing now and see what happens!

Visos Lietuvos diplomatijos pastangas vainikuoja G. W. Bush žodžiai

Atkelta iš 5 psl. konferencijose, pats kalbi, keitiesi informacija arba ją renki, būdamas tarp daugybės nepažįstamų žmonių. O ir vadovavimas diplomatinei misijai – svarbus darbo baras ambasadoriui–diplomatines misijos vadovui: tai darbas su kolegomis, užduočių paskirstymas, kontrolė, ambasados darbuotojų pareigos ir t. t. – tai jau tema atskirai knygai. Laiko atokvėpiams čia nėra: įvairių šalių valstybės vadovų apsilankymai, *bryfingai*, spaudos konferencijos, kasdieniniai pasisakymai svarbiais politikos klausimais įvairiuose „smegenų centruose“.

Čia kone milijoninė JAV lietuvių, kurią lankiau griūdama iš nuovargio savaitgaliais – nuo Boston iki San Francisco, čia Amerikos žydų organizacijos, teberodančios dėmesį Lietuvai ir tikrai įtakingos – viskam reikėjo rasti ir skirti laiko, nes mūsų diplomatijos įdirbis tose srityse buvo menkas. Iš Washington, DC pradėjome ir Lietuvos bei Izraelio dialogą, diskusijose su Lenkijos diplomatais „pagimdėme“ rekomendacijas Vilniui, kaip matytume Lietuvos ir Lenkijos sutarties pasirašymo ir gerų dvišalių santykių nustatymą dar ir stojimo į NATO labui. Susitarėme su latviais ir estais dėl glaudaus bendradarbiavimo – rengdavome nuolatinis tarpusavio pasitarimus, o su Estijos ambasadoriumi Toomas H. Ilves (dabar Estijos Respublikos prezidentas) ir latviu Ojars Kalniņš (Latvijos instituto direktorius Rygoje, dabar – Saeima narys) visus aukštus pareigūnus DC lankėme visi trys kartu, pabrėžtinai rodydami mūsų šalių vienybę ir solidarumą, ko negalėjo padaryti nė vieno kito regiono valstybės kartu, sprendėme bendras problemas. Tai labai patikdavo amerikiečiams, kurie matė tris skirtingas šalis kaip vieną, nukentėjusį nuo ilgametės sovietinės okupacijos, bet išsivadavusį politinį vienetą. O mes trys drauge „gaudavome“ pačius aukščiausius pareigūnus, kurie darydavo sprendimus, – to nebūtume padarę vaikščiodami po vieną.

– Kartu su dr. Vytautu Žaliu ir prof. Alfred Senn parašytoje knygoje „Lietuva Europos politikoje. Pirmosios respublikos metai, 1918–1940 m.“ rašote, jog 1918–1940 metai Lietuvai ir jos diplomatinei tarnybai buvo itin sudėtingas laikas, o Lietuvos diplomatų vaidmuo tuometiniame valstybės gyvenime buvo net reikšmingesnis už kitų valstybės institucijų, taip pat ir kariuomenės, vaidmenį. Kaip vertinate savo ketverių metų LR ambasadoriaus JAV pareigose kadenciją? Visos savo diplomatinės karjeros kontekste?

– Vertinti savo veiklos ir darbo tikrai negaliu – tegul tai daro kiti, kiti bus objektyvesni. Nedidelės valstybės gyvenime diplomatinė tarnyba visuomet vaidina ypatingą vaidmenį, dažnai sakoma, kad diplomacija – veiksmingiausia mažos valstybės kariuomenė; o tas faktas, kad Lietuvai ir toliau buvo reikalingos mano, kaip ambasadoriaus, paslaugos – nuteikė itin darbingai. Juk man buvo numatyta Washington, DC dirbti dvejus metus, o išdirbau ketverius. Žinoma, visus pasiekimus lėmė puiki

komanda, apie kurią jau kalbėjau. Pridėsiu, kad visą ambasados remontą (čia daug padėjo vietos lietuvis inž. Arvydas Barzdukas), finansus, pirkimus tvarkė vienas žmogus ir tvarkė puikiai – tai Ramūnas Astrauskas. Atskirai pabrėšiu, kad vietos lietuviai, tuo metu dirbę ambasadoje, buvę vienybė ambasados dalis, bendraminčiai, siekiantys kuo daugiau JAV dėmesio Lietuvai. Ekonominius santykius vystė mūsų atašė komercijai Linas Orentas. Politikos klausimais daug padėdavo a. a. Edvardas Tuskenis, kitus dar paminėsiu. Tad Lietuvos ir JAV lietuviai ambasadoje buvo viena giminė, viena ir vieninga komanda, palaikiusi vienas kitą ir dirbusi JAV ir Lietuvos suartėjimo, Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo labui.

Vietiniai mums padėjo geriau suprasti Ameriką, jos politinę sistemą, už tai jiems iki šiol esu dėkingas. Dėkingas ir visiems JAV lietuviams, negailėjusiems mums laiko, visuomet pasitikdavusiems mus, atvykusius į jų gyvenamus miestus, juos pa-

ir dar vieną kitą. Kol kas pasiryžo tik viena Gintė, ir štai turime dar vieną puikią ambasadorę.

Žinoma, Washington, DC tuo metu buvo svarbiausias Lietuvos saugumo ir nepriklausomybės tarptautinio saugumo garantas. Tai mes gerai supratome ir dirbome valandų neskaičiuodami. Daug mums padėjo JAV lietuvių organizacijos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Dažni svečiai ambasadoje buvo Regina Narušienė, Asta Banionytė, Bronius Nainys ir kiti – jų pagalba buvo nepasveriamoji jokiais svarstyklėmis, nepaprastai reikalinga ir naudinga Lietuvai, ypač Kongrese.

– Neseniai Vygaudas Užackas, atsisveikindamas su žymiu JAV politologu a. a. Ron Asmus, mini ir tokių įvykių. 1996 m. pavasarį jis kartu su Vytautu Landsbergiu, Gediminu Kirkilu, Albinu Januška ir Valdu Adamkumi dalyvavo pusiau viešame CIA renginyje Čikagoje, į kurį jie atvyko nekviesti, diplomatiniais kanalais iš Jūsų

Dr. Eidinto knygos, istorinio romano „leškok Maskvos sfinkso“ estų kalba pristatymas Lietuvos ambasadoje Taline, 2010 m. gegužė. Nuotraukoje iš kairės: vertėja, A. Eidintas ir Estijos ambasadorius Suomijoje Mart Tarmak, kuris ir išvertė knygą į estų kalbą.

A. Eidinto asmeninio archyvo nuotr.

rodžiusius, supažindinusius su daugybe įtakingų ir reikalingų Lietuvai žmonių. Ne paslaptis – tada mes, ypač pirmais dvejais metais, neturėjome lešų važinėjimui po kitus JAV miestus, tad daugelis JAV lietuvių telkinių apmokėdavo kelionę, o jų vadovai dažniausiai apnakvyndindavo savo namuose. Tai buvo jų auka ir tikrai didelė parama ambasada. Jų padedamas susipažinau su daugeliu lietuvių, jų ir vietos bendruomenių veiklos problemomis, o jie surengdavo susitikimus ne tik su vietos lietuviais, bet ir su vietine valdžia, įtakingais verslininkais ar politikais. Nevardinsiu jų, bet kiekvienam iki šiol ir amžinai būsiu dėkingas už parodytą svetingumą, už pasidalintą su manimi duoną, už jų supratimą ir globą ten, kur prieš atvykdamas nepažinojau nė vieno žmogaus.

Su malonumu prisimenu tada aukšto JAV pareigūno Valdo Adamkaus apsilankymus ambasadoje, pokalbius su juo – jis puikiai žinojo visas JAV sostinės aukštojo ešelono subtilybes, nepasididžiudavo pasikalbėti ir patarti. Beje, Vilniui pasiūliau pakviesti į Lietuvos diplomatinę tarnybą pasižymėjusius JAV lietuvius Viktorą Naką, Gintę Damušytę

sužinoję apie tą „slaptą“ renginį. Gal turite panašių prisiminimų iš to meto?

– Tai pati nemaloniausia konferencija mano gyvenime – CIA ir vietos universitetas JAV valdžios prašymu surengė konferenciją, kad gal mums malonesniu būdu išaiškintų, kodėl mes netinkame pirmam NATO plėtros ratui. Tada, kaip pamenate, į NATO įstojo Lenkija, Čekija ir Vengrija. Tikrai sunku buvo klausytis aukštų pareigūnų kalbų – mūsų valstybės ir sienos kiauros, ir per jas eina kas nori, ir kontrabanda gabeinama, ir karinės pajėgos silpnos ir t. t. O aukšti CIA pareigūnai vakarieniški metu tai pradėjo dėstyti ir Landsbergiui, dar pridurdami, kad mūsų priėmimas į NATO gali paskatinti nenusipėjamos Rusijos veiksmus, ir jau sukėlė jos nepasitenkinimą. Profesorius pradėjo pykti, du kartus manęs tarsi pasitikslindamas paklausė: „Eidintai, ar tu girdi, ką jie kalba? Gal jiems galvoj negerai?“ Landsbergis taip ant tų CIA Rusijos politikos vadovų supyko, kad atsikėlė nuo vakarieniški stalo ir išėjo į koridorių. Išbėgau jo gaudyti, šiaip taip įkalbėjau grįžti – tokio pikto nebuvau jo matęs.

– Nemaža dalis diplomatinio darbo yra pašaliečio akiai nematoma. Neretai kalbama apie diplomatijos užkuliusius. Gal galėtumėte pasidalinti vienu kitu įdomesniu Jūsų buvimo Washington, DC „užkulisiniu“ nutikimu?

– Dar negaliu daugeliu istorijų dalintis – praėjo pernelyg mažai laiko, dauguma jų dalyvių gyvi ir dirba. Tais metais gimė daug iniciatyvų, kurios kartais neatrodė stulbinantys laimėjimai, bet padėjo Lietuvai tapti žinoma kaip demokratine, provokarietiška, einančia euroatlantinės saugumo integracijos keliu šalimi. Pradėjo programa „Mil to mil“, Lietuva gavo partnerį – Pensilvanija nacionalinę gvardiją, programa „Partnership for Peace“, užmezgta ryšys tarp Lietuvos saugumo ir FBI, prasidėjo pirmosios mūsų ir amerikiečių karių pratybos, vyko mūsų šalies specialistų apmokymai. Būtent tada mūsų ambasada sugėbėjo įtikinti Lietuvos vyriausybę, kad panaikintų vizas amerikiečiams – Lietuva neteko dolerių už vizas, tačiau tapo laisva šalimi JAV akyse, o man buvo daug svarbiau, kad dar du mūsų talkininkai JAV lietuviai Kerry Stromberg ir dr. Thomas A. Michalski galėjo dabar jau ne vien poškinti vizas į pasus, bet ir skirti laiką naudingesniems darbams.

O diplomatinę veiklos būdą, patirties kasdien kaupėsi ir atėjo ne tik iš teorijos, kurią skaitėme. Pastebėsiu, jog strateginė partnerystė su Lenkijos ambasada DC buvo nustatyta net anksčiau nei Lietuvos ir Lenkijos strateginė partnerystė – tokius pasiūlymus davėme savo vyriausybei. Susiradome pagalbininkų, padėjusių priėti prie aukštų pareigūnų. Amerikos lenkai ir žydai padėjo mums surengti aukščiausius susitikimus vienam iš mūsų valstybės vadovų, atvykusiam su neoficialiu vizitu – nors kartą dėl kai kurių Lietuvos politikų pareiškimų Vilniuje susitikimuose su JAV Kongreso nariais buvome atsidūrę tam tikroje atskirtyje. Į panašią padėtį buvo pakliuvę ir estai – taip amerikiečiai mus mokė politikos pagrindų. Tačiau greitai įveikėme mūsų politikų klaidas, o klaidų neišvengdavo net ir didelių valstybių diplomatai ar vyriausybės. Apie kitus nutikimus tikiuosi papasakoti skaitytojui savo būsimuose atsiminimuose, kuriuos (gal) rašysiu išėjęs į pensiją.

Washington, DC – puiki mokykla diplomatu, jeigu jis ten ir mokosi iš to, ką mato bei girdi. Išmokome daug ko, net ir išsakyti savo nepasitenkinimą humoro forma. Kai mūsų nepakvietė į NATO, buvau nepaprastai nelaimingas, o čia dar žaidžiant krepšinį susilaužiau pirštus – teko sugipsuoti ranką. Nuėjęs į svarbų susitikimą Valstybės departamente atsivedžiau E. Tuskenį, kad užrašytų pokalbį, nes gipsuota ranka negalėjau rašyti. Nelabai jie norėjo išleisti, tačiau paklausė, kas atsitiko rankai: „Beldžiausi į NATO duris, – atrėžiau su kartėliu. – Ir štai koks rezultatas...“ Tai nugirdo kiti pareigūnai, keli kitų valstybių ambasadoriai ir susiriesdami juokėsi. Tas juokas žaibu pasklido po DC ir net pateko į „The Washington Times“ puslapius.

Nukelta į 15 psl.

Š. Marčiulionio skulptūrai – per 12,000 chrizantemų žiedų

Garsaus Lietuvos krepšininko Šarūno Marčiulionio 3,5 m aukščio skulptūrai, vaizduojančiai kamuolio metimą, sukurti panaudoti net 12,665 chrizantemų žiedai. Keturios Verkių gėlių turgaus darbuotojos šį skaičių gėlių žiedų ant iš anksto parengto ir specialia kempine apdėlioto karkaso susmeigė per 9,5 val. iš rugsėjo 5-osios dienos į rugsėjo 6-ąją.

Daugiausia – beveik pusšesto tūkstančio – buvo panaudota skaisčiai žali spalvos žiedų, vaizduojančių krepšininko aprangą, taip pat daugiau nei penki tūkstančiai geltonų žiedų kūniui. Beveik du tūkstančiai baltų ir pusantro šimto tamsiai raudonos spalvos chrizantemų buvo panaudotos sportiniams bateliams ir aprangos detalėms sukurti. Chrizantemos pasirinktos ne tik dėl tinkamų natūralių spalvų, bet ir dėl to, kad esant vėsesniam ir nevėjuotam orui, išsilaiko apie savaitę.

Sumanymo autorius Verkių gėlių turgaus vadovas Andrius Plesevičius sakė, kad ypatingo šalies krepšinio gerbėjams įvykio – Lietuvoje vykiančio Europos vyrų krepšinio čempionato – metu svarbu ne tik palaikyti šalies rinktinę, bet ir pagerbti tuos krepšininkus, kurie nepriklausomos Lietuvos dvidešimt metų prisidėjo prie šalies įvaizdžio krepšinio pasaulyje ir tapo įkvėpimu daugeliui jaunų sportininkų, kurie šiandien ar rytoj kovos dėl pergalių krepšinio aikštelėje.

„Šarūnas Marčiulionis yra ne tik vienas pirmųjų europiečių, pradėjusių žaisti NBA ir vienas geriau-

sių krepšininkų šalies istorijoje – jis pirmasis Vilniuje atidarė krepšinio mokyklą, taip tiesiogiai prisidėdamas prie jaunųjų talentų ugdymo. Taigi tikiu, kad ne tik mums, vilniečiams, jis yra simbolinė figūra“, – sakė Plesevičius.

Įgyvendinti šį sumanymą Verkių gėlių turgus ruošėsi tris mėnesius – buvo atliekami skaičiavimai, rengiami eskizai, tariamasi su architektais, virinamas karkasas, lipdoma galva, ruošiamas pagrindas gelėms smeigti. Investicija į skulptūrą, prie kurios kūrimo dirbo net 15 žmonių komanda, siekia apie 30,000 litų. Š. Marčiulioniu skulptūra Verkių gėlių turguje bus rodoma iki rugsėjo 13 dienos.

ELTA

P. Abukevičiaus premija – filmui apie baltąjį gandrą

2011 metų Petro Abukevičiaus premija atiteko filmo „Gandrai visada grįžta namo“ autoriui Mantui Jancevičiui. Garsaus režisieriaus ir operatoriaus, gyvosios gamtos dainiaus P. Abukevičiaus premija (7,500 Lt) kasmet pagerbiami geriausių filmų apie Lietuvos gamtą kūrėjai.

Tapti geriausiu metų filmu ir gauti premiją šiemet iš viso taikėsi 7 dokumentikos darbai. Vertinimo komisiją sudarė Kultūros ministerijos, Aplinkos ministerijos bei Lietuvos radijo ir televizijos atstovai. Nuo

1998-ųjų premijos laureatu net keturiskart yra tapęs Vytautas Jankevičius.

P. Abukevičiaus premiją 1998 metais įsteigė Aplinkos ir Kultūros ministerijos kartu su Lietuvos radijo ir televizija (LRT). Premija kasmet teikiama LRT klube rugsėjo 8-ąją, per P. Abukevičiaus gimtadienį.

Pirmasis šia premija buvo apdovanotas žinomas dokumentinių filmų apie gamtą autorius Vytautas Jankevičius, P. Abukevičiaus premija pelnęs net keturis kartus.

ELTA

Atkelta iš 14 psl.

– Lietuvos ambasada visada buvo ypatingas JAV lietuvių dėmesio ir traukos centras. Kaip gyvenote su vietine lietuvių bendruomene, kokius bendrus projektus, renginius prisimenate?

– Kol nesupatįzinome su visais svarbiausiais lietuvių telkiniu vadovais, buvo nelengva, nes daugeliui lietuvių buvo sunku priimti pasikeitimus, būta nesupatįzinimo, gal ir nepatįzikėjimo. Kai susipažinome, bendravome maloniai, susilaukėme daug pagalbos. Noriu atskirai paminėti Lietuvos garbės generalinio konsulo Čikagoje Vaclovo Kleizos nuopelnus, kuris buvo dideliu moraliniu ambasados veiklos palaikymo autoritetu. Tokiu ir tebėra. Iš žinomų JAV lietuvių, kurie turėjo politinės veiklos okupacijos metais Washington, DC patirties (pvz., Rimas Česonis, Algimantas Gečys ir kt.), sudarėme

Patariamąją ambasados tarybą, kuri savo susirinkimais ir pasiūlymais buvo puiki pagalba ne tik santykiuose su lietuvių organizacijomis, bet iš jos išsirutuliojo net atskiros sekcijos (sakykime, karinė). Dalis tarybos narių vėliau tapo Lietuvos viceministrais, generolais, Lietuvos kariuomenės vadu tapo gen. Jonas Kronkaitis ir t. t. Lietuviai, nors kartais ir supyksta vieni ant kitų, lieka lietuviais – jie dirba Lietuvos labui. O renginių buvo tiek daug, kad net nesiruošiu jų vardinti – tegul apie nuveiktus bendrus darbus rašo jaunieji Lietuvos istorikai.

– Ir pabaigai, kokie yra mūsų šalies diplomatinės laimėjimai ir pralaimėjimai Amerikoje?

– Tarp daugybės epizodų, kuriuos galime laikyti ir Lietuvos, ir JAV pergalėmis, akivaizdžiai savo reikšme išsiskiria Lietuvos įstojimas

Pupų Dėdei (Petru Biržiui) – 115

ANTANAS SEIBUTIS

Lietuvos karininkas, savanoris, literatas, dainininkas, aktorius mėgėjas, etnografas Petras Biržys, arba Pupų Dėdė garsėjo visoje Lietuvoje kandžiu liežuvio, puikiu, aštriu humoro jausmu. Tad gal ne veltui net ir dabar nėra tiksliai žinoma jo gimimo data – vienur rašo 1896 metų rugsėjo trečiąją, kitur – gruodžio 22-ąją. Kaip ten bebūtų, bet šiais metais sukanka 115 metų nuo šios nepaprastai įdomios asmenybės gimimo. Mums, biržiečiams, pats svarbiausias jo darbas yra 1932 m. išleista knyga „Lietuvos miestai ir miesteliai. II tomas. Biržų apskritis”.

Petras Biržys gimė Anykščių valsčiaus Liudiškių kaime 1896 metais. Jis 1917 m. Maskvoje baigė prekybos, 1919 m. Kaune – Karo mokyklą. Į Lietuvos kariuomenę įstojo savanoriu 1918 m., baigęs Karo mokyklą tarnavo karininku pėstininkų pulke Ukmergėje, 1921 m. redagavo pulko žurnalą „Skydas”, vėliau 1926–1927 m. – karininkų žurnalą „Kardas”.

Išėjęs į atsargą nuo 1921 m. dirbo mokytoju, 1924–1927 m. studijavo literatūrą ir teologiją Lietuvos universitete. 1926 m. pusę metų keliavo po Pietų Ameriką, aplankė Braziliją, Urugvajų, Argentiją. Nuo 1930 m. Kauno radiofone Biržys rengė satyrinius pusvalandžius „Pupų Dėdės”.

Akiras – Biržys. „Lietuvos miestai ir miesteliai. II tomas. Biržų apskritis”, 1932 m.

Pupų Dėdė – Petrus Biržys. „Draugo” arch. nuotr.

pastogėje”.

Pupų Dėdė daug koncertavo, kaip dainininkas 1929 m. važinėjo JAV, buvo tarp liaudies armonikinių, kurie peržengė įprastus savo muzikinės veiklos ribas ir ėmė įrašinėti savo grojamą muziką į plokšteles, groti radijuje, koncertų salėse, cirkuose.

Biržys dalyvavo A. Vanagaičio vodevilinės teatro grupės „Dzimzdrimdzi” spektakliuose, išleido du eilėraščių rinkinius, parašė knygų, tarp jų „Karininkas Antanas Juozapavičius (Biografija)”, išleista Kaune 1923 metais, prisiminimų knygą „Pupų Dėdė” (išleista tik 1999 m.). Jo plunksnai priklauso Akiro slapyvardžiu parašyta istorinių apybraižų ir monografių serija apie Vyžuonas, Anykščius, Taujėnus, Alytaus, Biržų, Kėdainių, Marijampolės apskritys.

Vokietmečiu Kaune įkūrė pramogų teatrą „Pupų Dėdės pastogė”, dėl aštraus liežuvio buvo ir kalintas. Pokario metais dirbo Vilniaus filharmonijoje, važinėjo po Lietuvą kartu su dainininku Antanu Šabaniausku bei gitaristu Antanu Zabolioniu, vaidino kino filmuose „Tiltas” (1956 m.), „Kol nevelu” (1957 m.), „Julius Janonis” (1959 m.).

Na, o iki mūsų laikų atkeliavo jo legendinė sparnuota frazė, 1939 m. atgavus Vilniaus kraštą: „Vilnius mūsų, o mes – rusų”.

Mirė Biržys 1970 m. liepos 23 d. Vilniuje.

į NATO. Jei ne JAV parama – Lietuvai dar būtų tekę palaukti prie NATO durų... Tai buvo vienas iš didžiausių iššūkių jaunai Lietuvos diplomatijai, ir ji sėkmingai susidorėjo su jai iškeltu uždaviniu, žinoma, sėkmingai šalies ir valstijų sostinėse lobinant JAV lietuvių vadovams ir organizacijų vadovams. Po Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos ir JAV santykiai vystėsi gana sparčiai visose srityse, todėl nemačiau priežasčių kalbėti apie pralaimėjimus. Vienas užrašas ant sienos Vilniuje daug ką pasako – tai JAV prezidento George W. Bush Vilniuje pasakyti žodžiai: „Lietuvos priešai yra ir JAV priešai”. Ši lakoniška frazė vainikuoja visos Lietuvos diplomatijos pastangas, jos rezultatyvią veiklą pasaulio šalių svarbiausiose sostinėse. Stipresnio pasakymo iš JAV prezidento lūpų nebuvo ir gal jau nebebus.

P. S. Dėkoju Jūsų laikraščiu už klausimus, tik noriu pastebėti, kad mano rytas Washington, DC prasidėjo skaitant paštą atėjusį naują „Draugo” numerį. Kadangi jau daug metų „nesirodžiau” „Draugo” puslapiuose, noriu pasinaudoti galimybe ir palinkėti ilgiausių metų Jūsų laikraščiui, pasveikinti naujus Jūsų skaitytojus, o svarbiausia – noriu iš visos širdies pasveikinti mano laikų – 1993–1997 metų „Draugo” skaitytojus, kurie dar pamena mano fotografijas, pokalbius, straipsnius. Kad jie nemanytų, jog jie vieni per tuos 17 metų šiek tiek suseno, tam tikrai jų paguodai pridėdau šio mėnesio savo nuotrauką... Ir jeigu dar po 20 metų „Draugas” paprašys papasakoti apie tuos metus JAV sostinėje, iš anksto atsiprašau už tai, kad neatsiliepsiu. Galiu būti užsiėmęs...

A. Karnišovo taurę šiemet išsivežė pirmą kartą turnyre dalyvavusi „Žalgirio“ komanda

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

Pereitais metais didelis krepšinio mėgėjas, New York gyventantis Stanislovas Kavaliauskas ėmėsi pastangų rengti savo gero bičiulio Artūro Karnišovo vardinio krepšinio turnyrą, skirtą lietuvių komandoms. Pristatęs šį sumanymą New Jersey apsigyvenusiai Lietuvos krepšinio žvaigždei, ją sudomino, ir netrukus buvo surengtos pirmosios tokios varžybos Karnišovo taurėi laimėti. Tuo metu Stanislovas dar tik svajojo, jog tai galėtų būti ne vienkartinis, o tradicinis turnyras. Šiemet šios svajonės tapo tikrove – rugpjūčio 20–21 dienomis Seton Hall University „Pirates“ salėje, NJ vyko jau antrosios krepšinio varžybos Karnišovo taurėi laimėti.

Turnyras rodo aistrą krepšiniui

Varžybos vyko universitete, kuri prieš 17 metų baigė ir buvęs vilnietis Artūras. Nors Karnišovas ir tapo savo naujosios komandos žaidėju, kvietimo į NBA nesulaukęs, profesionaliai žaisti krepšinį jis išvyko į Europą, kur jam teko ginti Ispanijos, Graikijos ir Italijos komandų spalvas. Vilkėdamas Barcelona „Winterthur FCB“ marškinėlius, jis du kartus iš eilės laimėjo Ispanijos čempionatą, o 1996 m. buvo išrinktas ge-

riausiu Europos žaidėju. 1992 m. Artūras sulaukė kvietimo į Lietuvos nacionalinę krepšinio rinktinę, su kuria iškovojo 2 olimpinius bronzos medalius (1992 m. ir 1996 m.) bei tapo Europos vicečempionu (1995 m.). Baigęs aktyvią sportininko karjerą, pradėjo dirbti Europos krepšinininkų vadybininku NBA, vėliau tapo šios lygos vyriausiuoju vadybininku tarptautiniams projektams. Šiuo metu jis su žmona Gina ir sūnumis Eriku bei Maiklu gyvena New Jersey.

– Artūrai, ką Jums reiškia šis vardinis turnyras, šiemet vykstantis jau antrus metus iš eilės ir, atrodo, galintis tapti tradiciniu?

– Pirmiausia šis turnyras reiškia aistrą krepšiniui. Šis žaidimas Lietuvoje tiek metų klestėjo, jis net, sakčiau, mus visus suvienija. Todėl ir šis turnyras simbolizuoja mūsų tautos vienybę. Tai dar vienas gražus pavyzdys, kad lietuviai gali susirinkti iš įvairiausių vietų pažaisiti krepšinį tiesiog savo malonumui. Mūsų šaliai tai yra tikrai daugiau nei paprastas žaidimas.

– Šiemet lietuviai rungtyniavo Seton Hall University, kur prasidėjo ir paties karjera už Lietuvos ribų.

– Taip, būtent čia aš studijavau, treniravausi, čia sutikau ir savo žmoną. Šio universiteto kopyčioje ir susituokėme, pakrikštijome antrą mūsų sūnų. Smagu sugrįžti į savo Alma mater. Jaučiu Seton Hall nos-

Artūras Karnišovas (antras iš k.) su turnyro organizatoriais.

talgią, nes būtent ant šito grindinio bėgiuodavau kas rytą daugiadienių treniruočių metu.

Šių metų turnyre – daugiau komandų

Šiemet Karnišovo taurės turnyre dalyvavo 9 lietuvių krepšinio komandos: Long Island (NY) „Švyturys“, Philadelphia (PA) „Aras“, New Jersey „Liepsna“, New Jersey „Žaibas“ (šioje komandoje rungtyniavo ir vienietais turnyre dalyvavusi mergina Rasa Hayes), New York „Geležinis vilkas“, Lietuvių atletų klubo (LAK) komanda, Connecticut „Ažuolai“, Connecticut „Vieni vartai“ ir Čikagos „Žalgiris“.

Neapsieita ir be daugelio pamėgto tritaškių konkurso, kuriam registruotis galėjo bet kuris žaidėjas. Šiame konkurse dalyvauti ryžosi 30 krepšinininkų, iš kurių į baigiamąjį ratą kelią prasiskynė čikagiškis Aurimas Matulevičius ir Darius Žmuida iš New Jersey. Po kito rato tritaškių paaiškėjo konkurso nugalėtojas – ČLKL ikūrėjas Aurimas, kurio laukė staigmena. Draugiškoje dvikovoje sutiko dalyvauti ir pats Artūras, tačiau panevėžietis Matulevičius net negalvojo nusileisti ir sugėbėjo aplošti garsųjį krepšinininką, įmetęs 17 tritaškių (Artūras pataikė 13 iš 25).

– Aurimai, A. Karnišovo turnyre Čikagos komanda dalyvauja pirmą kartą, ar tikėtės jį laimėti?

– Ši pavasarį Stasiui Kavaliauskui pažadėjau, kad šiemet atvyksime į Karnišovo turnyrą, nors tuo metu žaidėjų, sutikusių dalyvauti, turėjome vos du. Vis dėlto surinkome komandą ir, įveikę 13 valandų kelią, atvykome į varžybas. Atvirai pasakyčiau, kad apie pergalę per daug negalvojame. Tikrai nenorime likti pasakutiniai, juk atvažiavome tokį kelią. O ar pavyks laimėti turnyrą, nežinau, juk ir kitos komandos atrodo stiprios, ypač „Geležinis vilkas“. Žinoma, visada tiki pergale ir norisi laimėti, smagu namo parsivežti medalius ir taurę atsiminimui. Bet pirmiausia be galo įdomu dalyvauti tokio įžymaus žmogaus kaip Artūras Karnišovas turnyre. Juk kai buvau vaikas, stebėjau jo, vieno iš savo krepšinininko idealų, rungtynes, sekiau jo karjerą, o šiandien yra proga asmeniškai susipažinti su šiuo žaidėju, pabendrauti. Ir jaunimui smagu, kai jų varžybas stebi tokio lygio žvaigždė. Planuojame turnyre rungtyniauti ir kitais metais.

Stipriausi pasirodė Čikagos krepšinininkai

Šeštadienį vakare po visų varžybų sportininkai ir svečiai buvo pa-

Čikagos „Žalgiris“ – 2011 m. Karnišovo taurės savininkai.

A. Karnišovo antros vietos nugalėtojai – Connecticut „Vieni vartai“ komanda.

Trečios vietos laimėtojai – NYLAK.

kviesti į Jackson mieste surengtą vakarėlį, kurio metu susirinkusieji turėjo progos asmeniškai pabendrauti su Lietuvos krepšinio žvaigžde Karnišovu bei kitais tautiečiais, smagiai praleisti laiką. Sporto gerbėjai galėjo patikrinti ir savo žinias, dalyvaudami viktorinoje. Artūro pasirašytą krepšinio kamuolį laimėjo į daugiausia klausimų atsakęs ŠALFASS pirmininkas Laurynas R. Misevičius. Pasinaudojęs proga, jis pakvietė žymų sportininką apsilankyti kitų metų ŠALFASS žaidynėse, kurios, didelė tikimybė, bus rengiamos čia pat – Sodų valstijoje.

Sekmadienio rytą krepšinio turnyro dalyviai ir vėl skubėjo į Seton Hall University salę, kur jau po kelių rungtynių paaiškėjo, kurios komandos varžysis pusfinaliuose. Didžiausia staigmena tapo beveik vien iš buvusių įvairiuose JAV koledžuose rungtyniausių studentų sudaryto „Geležinio vilko“ pralaimėjimas savo miesto LAK komandai 65:69, kuri, išnaudojusi daug jėgų minėtoje varžybose, pusfinalyje neatsilaikė prieš Čikagos „Žalgirį“ ir pralošė 64:80. Kovoje dėl trečios vietos susitiko NYLAK ir „Liepsna“, kitame pusfinalyje pralaimėjusi „Vienų vartų“ atstovams (37:47), vedamiems savo vadovo, 1994 m. Europos jaunių

rungtyniaujančio Jono Valančiūno marškinėliai su jo parašu (juos organizatoriams parūpino Lietuvos krepšinio klubo atstovas Martynas Purlys). Pagrindinis turnyro rengėjas Kavaliauskas padėjo visiems dalyviams, kviesdamas atvykti ir į kitų metų turnyrą.

– **Stanislovai, ar šių metų Artūro Karnišovo turnyras pasisekė?**

– Manau, turnyras tikrai labai nusisekė. Jau vien tai, kad šiemet dalyvavo daugiau komandų, rodo, jog susidomėjimas šiomis varžybomis auga. Smagu, kad atvyko komandos ir iš toliau – Philadelphia, net Čikagos. Tiesa, dar laukėme ir kanadiečių, kurie žadėjo atvykti, deja, šiemet jų dar nesulaukėme. Sulaukėme nemažai žiūrovų ir visi, tikėtina, liko patenkinti, nes jokių nusiskundimų negirdėjau. Turėjome puikią salę su gera danga, aukšto lygio teisėjus, kuriuos mums padėjo surasti Rasa Hayes.

– **Ar tikitės, kad šis turnyras taps tradicija ir su kiekvienais metais tik augs?**

– Mes norime, kad turnyras gyvuotų ilgai ir augtų. Ateityje gal net taptų tarptautiniu, kur pasikviestume dalyvauti ir kitus Baltijos šalių atstovus – latvius ir estus. Kitais metais turnyras dar bus vien lietu-

Varžybų akimirka.

Rimo Gedeikos nuotrauka

čempiono Lietuvos rinktinės sudėtyje Marijus Kovaliuko. Mažajame finale 47:41 pergalę ir bronzos medalius iškovojo niujorkiečiai. Dėl aukso susitiko „Vieni vartai“ ir „Žalgiris“. Nepaprastai įtemptos varžybos pasi- baigė žalgiriečių pergale – 61:47.

Susidomėjimas varžybomis auga

Pasibaigus turnyrui Karnišovas laimėtojus apdovanojo medaliais, o varžybų nugalėtojams įteikė savo įsteigtą taurę. Nugalėtojams įteikti pagrindinių rėmėjų – internetinės parduotuvės „Dalelė Lietuvos“ pagaminti marškinėliai su šūkiu „Think Basketball“ (liet. „Galvok apie krepšinį“). Marškinėliai su žymių lietuvių krepšininkų parašais buvo įteikti naudingiausiajam kiekvienos prizinę vietą užėmusios komandos žaidėjui. NYLAK komandos gynėjui Julijui Kačinskiui atiteko pernai metų Lietuvos vyrų rinktinės marškinėliai su žaidėjų parašais. Komandoje „Vieni vartai“ labiausiai pasižymėjusiam Kovaliukui įteikti Cleveland „Cavaliers“ Nr. 11 marškinėliai su Žyd-rūno Ilgausko parašu. O Čikagos „Žalgirio“ komandoje traumą patyrusiam naudingiausiu pripažintam A. Kubiliui skirti „Lietuvos ryte“

viškas, o ateityje žiūrėsime. Džiugu, kad turėjome galimybę naudotis Seton Hall sale, kuri tikrai yra puiki turnyrui rengti. Tikimės, kad galėsime čia žaisti ir ateityje.

Džiaugiuosi, kad turėjau puikią padėjėjų komandą. Dėkoju už pagalbą Dainiui Sakavickui, Ažuolui Šeduikiui, Rimui Gedeikai ir savo sūnui Gyciui. Dėkoju ir vakaro organizatoriams – Centrinio New Jersey Lietuvių Bendruomenės nariams, kurie surengė puikią šventę krepšinio dalyviams bei svečiams. Taip pat dėkoju turnyro rėmėjams – parduotuvei „Dalelė Lietuvos“. Jos vadovas Marius Vilemaitis išleido puikius turnyro lankstinukus. Ačiū „Baltic Exterior“ ir nekilnojamojo turto agentūrai „A Home for Sale Realty“, taip pat Lietuvos krepšinio federacijai, Ilgauskui ir Valančiūnui už apdovanojimus. Dėkoju Lietuvos rinktinės masažuotojui Aidui Buzeliui, kuris kartu su Valančiūnu ant kamuolio, skirto Karnišovo turnyro nugalėtojams, surinko rinktinės žaidėjų parašus. Noriu paminėti ir turnyro fotografus Rimą Gedeiką bei Svajūną Masilionį. Jau dabar kviečiu visus kitais metais būtinai dalyvauti 2012 m. Artūro Karnišovo taurės lietuvių krepšinio komandų turnyre.

Pasibaigė pirmasis „EuroBasket 2011“ ratas

RIMANTAS DIRVONIS

Pirmadienio, rugsėjo 5 d., vakarą Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje ir Alytuje baigėsi visos grupinės Europos čempionato varžybos. Pirmųjų trijų vietų grupėse laimėtojai, viso 12 komandų, vyksta į Vilnių tęsti kovas. Likusios trys grupių komandos važiuoja namo.

Lietuvos rinktinė savoje grupėje liko antroji. Trečiadienio vakarą jos laukia susitikimas su labai galinga Serbijos rinktine. Nedrįstu pranašauti šių rungtynių nugalėtojos, bet nėra abejonių, kad abi komandos yra aukšto lygio. Serbai turi aukštesnius vyrus vidurio puolėjų gretose, o kaip Lietuvos-Ispanijos rungtynės gerai parodė, čia yra mūsų komandos Achilo kulnas. Tiesa, yra išminčių,

aiškinančių, kad Lietuva aukštus stipruolius turkus įveikė su lietuvių dievaičio Perkūno pagalba. Tad ir aš dabar rinkčiausi mūsų Perkūną.

Lietuvos komandos žaidimas po truputį gerėja. Po penkių grupinių rungtynių užsispyrę žemaičiai, aukštaičiai ir suvalkiečiai krepšininkai, atrodo, susitarė ir pažengė komandinio žaidimo link. Bet vis dar darome daug neprotingų klaidų – treneris turbūt kasdien pasensta metais.

Turime ir kitą problemą – netikėtai susirgus praradome vieną mūsų komandos centro puolėją Marijoną Petravičių. O centrų ir šiaip mums trūksta. Be to, komandoje liko tik 11 žmonių (taisyklės neleidžia krepšininkui susižeidus papildyti komandą).

Lietuva Europos krepšinio čempionate

PAUL TRIUKAS

Po dramatiškos kovos įveikta Turkija

„Pavyko kerštas už Vroclavą“ – taip džiaugėsi daugelis lietuvių po dar vienos Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės pergalės „EuroBasket 2011“ čempionate. Pralaimėję turkams 2009 metų Europos čempionate Lenkijoje, šį kartą lietuviai turkams parodė, jog trijų milijonų žmonių rinktinė nepralaimės dvylikai geriausių Turijos krepšininkų.

Nors pirmieji taškus pelnė turkai, lietuvių atsakymo ilgai neteko laukti – dvitaškiu iškart atsakė Rimantas Kaukėnas. Vis dėlto, rungtynėms vykstant toliau, nė viena komanda nesugebėjo net šiek tiek atitrūkti. Pirmasis kėlinys baigėsi lietuvių naudai 19:17.

Antrojo kėlinio pradžia priminė juodąjį trečiąjį kėlinį prieš Didžiąją Britaniją, kai lietuviams pavyko įmesti vos penkis taškus. Tačiau šįkart Lietuvos krepšininkai atsitiesė greičiau. Vis dėlto turkai pirmąją rungtynių pusę užbaigė pirmaudami 35:32. Trečiasis šių rungtynių kėlinys vyko taškas į tašką. Abi komandos didžiąją savo puolimų dalį užbaigdavo arba taikliais, arba netaikliais metimais ir niekam nepavyko atitrūkti. Po įspūdingo Lietuvos krepšininkų spurto per paskutinąją kėlinio minutę lietuviai, žengdami į paskutinįjį kėlinį, turėjo dvie-

jų taškų persvarą – 51:49.

Ketvirtasis kėlinys buvo labai įtemptas. Artėjant paskutinėms kelioms minutėms, lietuviai, padedami „Panevėžio arenoje“ susirinkusios armijos žmonių, tarp jų ir Seimo pirmininkės Irenos Degutienės, kelių Seimo narių, olimpinio čempiono Modesto Paulausko ir krepšininko Lino Kleizos, pataikė kelis tritaškius, privertė prasizengti varžovus ir taikliai mėtė baudų metimus. Turkai kovojo iki pat galo, tačiau stipresni įrodė esą lietuviai – 75:68.

12 taškų Lietuvos rinktinei pelnė Darius Songaila. Po 11 pridėjo Simas Jasaitis ir Rimantas Kaukėnas, po 9 – Mantas Kalnietis ir Martynas Počius, po 7 – Paulius Jankūnas ir Šarūnas Jasikevičius, 5 – Marijonas Petravičius, 4 – Robertas Javtokas. Kšištof Lavrinovič taškų nepelnė, o Jonas Valančiūnas ir Tomas Delininkaitis rungtynėse nežaidė.

Pirmasis pralaimėjimas

Lietuvos rinktinė pirmąsias rungtynes „EuroBasket 2011“ čempionate pralaimėjo rugsėjo 4 d., rezultatu 79:91 nusileidusi ispanams.

Rungtynės prasidėjo taikliu ispanų šūviu nuo tritaškio linijos. Paskui Lietuvos krepšininkai daug kartų prasizengė, o Kęstutis Kemzūra net ir techninę pražangą užsidirbo. Pralaimėjus pirmąjį kėlinį 12:31 atrodo, jog teisėjai visą vakarą bus palankūs ispanams. **Nukelta į 19 psl.**

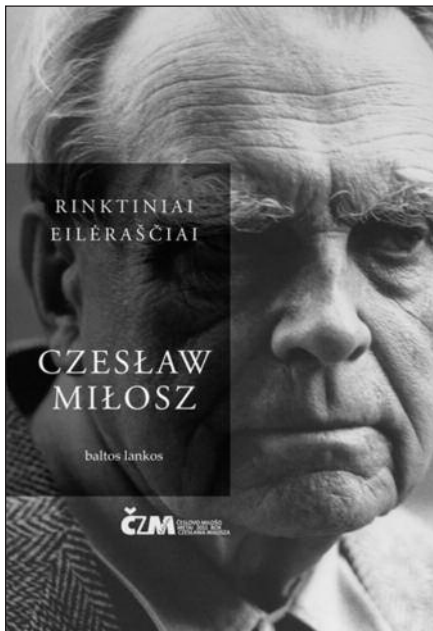
Lietuvos rinktinė.

Š. Mažeikos nuotr.

NAUJOS KNYGOS LIETUVOJE

Puslapij paruošė Laima Apanavičienė

Poezijos mėgėjams

Czesław Miłosz. *Rinktiniai eilėraščiai*. – Vilnius: „Baltos lankos“, 2011.

Poetas, eseistas, prozininkas, literatūros, filosofijos ir Biblijos vertėjas, Lenkų literatūros istorijos autorius Czesław Miłosz, be abejo, visų pirma yra poetas. Lenkų poetas, karais vadinamas „XX amžiaus Dante“, savo kūryboje siekęs aprėpti gyvento pasaulio visumą su fiziniiais ir metafiziniais horizontais, dramatiška istorine patirtimi ir eschatologija, žmogaus sąmonės daugiaplaniškumu ir prieštaringu savimonės tapimu.

Šioje rinktinėje tarp nemažo

bendradarbių būrio atliktų darbų skelbiami iškilių lietuvių poetų vertimai – Henriko Radausko, Tomo Venclovos, Sigitos Gedos, Vytauto P. Bložės, Kornelijaus Platelio, Rolando Rastausko, Almio Grybausko. Juose atsiskleidžia visas spektras lietuvių kalbos galimybių, savotiškų takų, tiesesnių ir vingresnių, į Miłosz poezijos universumą, skirtingos kalbinių intonacijų ir autorinių ritmikų sandūros.

Czesław Miłosz kūrybinė biografija apima septynis dešimtmečius – nuo debiutinės „Poemos apie sustingusį laiką“ („Poemat o czasie zastygłym“, 1933) ir, autoriaus požiūriu, tikrojo debiuto rinkiniu „Trys žiemos“ („Trzy zimy“, 1936) iki paskutinės paties išleistos poezijos knygos „Kita erdvė“ („Druga przestrzeń“, 2002) bei pomirtinio tomelio „Paskutinės eilės“ („Wiersze ostatnie“, 2006). Šis kūrybos laikotarpis yra ištisa poezijos epocha – „talpesnės formos“ paieškų, „aistringų tikrovės ieškojimo“ poetiniu žodžiu liudijimai, susiklostę ir į poetines miniatūras, ir į ciklus, traktatus bei poemą. Miłosz poeziją suvokė kaip nepakeičiamą pasaulio aiškinimosi, supratimo būdą, kuriame išlieka ir prasmę gali įgauti kiekviena žmogaus gyvenamo pasaulio detalė, nepaprėpiama jų įvairovė, susiklostanti į nepaliaujamai, vis iš naujo skaitomą slaptaraštį.

Bernardinai.lt

Knyga smalsuoliams

Sudarytojas Robertas Petrauskas. *Protų kovos su Robertu Petrausku*. – Vilnius: „Tyto alba“, 2011.

Ar žinote, kam pasaulyje pasitatyta daugiausia paminklų? Kurios kojos kurpaitę bėgdama iš rūmų pametė Pelenė? Koks vardas pasaulyje populiariausias? Su kokia valstybe Lietuva turi ilgiausią sieną? Kuri interneto tinklalapio „Google“ raidė yra žalia?

Atsakymus rasite knygelėje „Protų kovos su Robertu Petrausku“, kurią išleido garsus sporto žurnalistas, talentingas krepšinio komentatorius, istorikas, per pastaruosius trejus metus Lietuvoje išpopuliarėjusio

žaidimo „Protų kovos“ vedėjas, parašęs veikalą „Trečiojo Reicho triumfas“ 35 metų Robertas Petrauskas. Knygoje pateikia daugybę įdomių ir netikėtų klausimų. Atsakymus joje taip pat rasite, tik neskubėkite – palažykykite galvą, o tik paskui pasitikrinkite, ar teisingai atsakėte.

Knyga-žaidimas „Protų kovos su Robertu Petrausku“ (leidėjas: „Tyto alba“. 2011) skiriama visiems, bet pirmiausia tiems, kurie linkę ne tik tobulinti kūną, bet ir mankštinti protą, lavinti atmintį, gilinti žinias ir patys vieni ar su draugais bei artimaisiais linksmiai ir naudingai leisti laiką.

„Prieš trejus metus ir aš pradėjau kaip paprastas žaidėjas, o tobulėdamas tapau vadinamuoju meistru. Šis žaidimas – viena įdomesnių mano gyvenimo patirčių, galimybė pabendrauti su smalsiais, įvairiomis sritimis besidominčiais žmonėmis, – apie užkrečiamą užsiėmimą pasakoja knygos sudarytojas. – Knygoje sudėlioti klausimai – tai bandymas pasidalyti tuo, kas jau pereita ir sugalvota.

Naujų užduočių atsiranda kone kiekvieną savaitę. Tad gali būti, kad po kurio laiko pasirodys dar vienas ar net keli tokie klausimynai.”

Knygą galite užsisakyti internetu www.patogupirkti.lt. arba paprašyti, kad dovanų atvežtų iš Lietuvos grįžtantys giminaičiai bei draugai. Tai tikrai puiki dovana ir puikus laisvalaikio praleidimas.

Paruošė L. A.

„Niurnbergo šešėlyje“

Jonas Mikelinskas. *Niurnbergo šešėlyje*. – Vilnius: „Mintis“. 2009

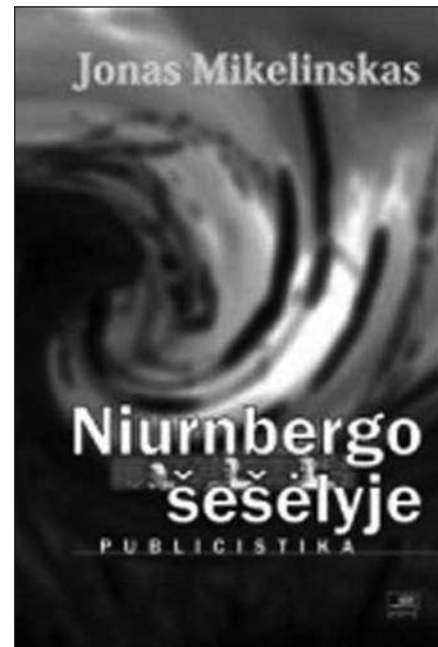
Tai šeštoji rašytojo Jono Mikelinsko publicistikos knyga, išleista 2009-aisiais). Prieš ją buvo „Kelionė į Delfus“ (1994); „Ave, Libertas“ (2001); „Žmogus ir jo legenda“ (2002); „Kodėl yra taip, kaip yra?“ (2004); „Kada Kodėl taps Todėl“ (2004).

Rašytojo publicistikoje – visi tautos sopuliai, negandos ir skriaudos, užliejus ją jau nacionalinių komunistų raudonajai bangai po 1992 metų rinkimų. Knygoje autorius, pradėdamas Niurnbergo procesu, juridiskai primetusių dvejopus vertinimo standartus, apžvelgia jo įtaką ir pasekmes beveik viso pasaulio istorijai iki šių dienų. Jis kritikuoja Lietuvos istorikus, nenorinčius pažvelgti į istoriją plačiau, bet akiai diegiančius vakarietišką mąstyseną.

Knygoje „Niurnbergo šešėlyje“ surinkti rašytojo pastarųjų penkiolikos metų publicistikos straipsniai ir eseistinė apysaka „Doktrinos šešėlyje arba šeimininko gimimas“, polemika su „Lietuvos ryto“, „Šiaurės Atėnų“, „Respublikos“ straipsnių autoriais, atsakymai į „Lietuvos aidą“, „Metų“, „Lietuvos ryto“ redaktorių klausimus, trys pareiškimai (S. Alperavičiui, J. Šmulksčiui ir D. Kuodytei). Knyga liudija atkaklias ir ilgalaikes autoriaus pastangas ir toliau žengti sunkiu ir nedėkingu tiesos paieškų keliu.

Apie knygą tinklalapyje www.slaptai.lt/politines-intrigos Vytautas Visockas rašo: „Tokių knygų labai mažai. Tokių rašytojų turime vieną kitą. Tokių, kurie nebijotų Efraim Zuroff, ketinančio Lietuvą persekioti šimtą metų. Kurie nebijojo žurnalisto Saliomono Vaintraubo ir nebijo istorikų Sauliaus Sužiedėlio, Liudo Truskos, Alfredo Bumblausko, Ed-

vardo Gudavičiaus, filosofo (?) Leonido Donskio, poeto Tomo Venclovos... Tokių, kurie patriotiškai nevadina idiotais, kurie sako tiesą apie Winston Churchill ir Niurnbergo procesą, apie globalizmą ir kapitalo diktatūrą, apie daugelio mūsų rašytojų, poetų, menininkų, žurnalistų, istorikų, filosofų, sociologų ir visokių kultūrtregerių, sakytum, bendras pastangas kuo greičiau ir įžūliau žmogų sukompromituoti, nužeminti, nužmoginti, sugybulinti... Pavaizduoti jį kaip egoistą, žydsaudį, praradusį sąžinę asmenį, žemųjų instinktų vergą, prievartautoją ir t. t.”

Manau, kiekvienam skaitytojui, besidominčiam politika, būtų įdomu paskaityti šią knygą, juk net vienas atkakliausių J. Mikelinsko oponentų – istorikas Liudas Truska – pripažįsta aukštą rašytojo rašinių kokybę.

Knygą galite įsigyti internete: www.patogupirkti.lt/book

Paruošė L. A.

Romualdo Dulskio knygoje – apie visus krikščionis vienijančią viltį

Romualdas Dulskis. *Ekumeninė krikščionybė: krikščioniškasis pašaukimas protestantizme*. Leidykla „Aidai“, 2011.

Būti krikščionimi. Šiais laikais, kaip ir visada, tai skausminga ir džiugu, pakilu ir drovu. Tačiau vie-

nas dalykas yra kitoks – šiandien tai jau nėra savaimė aiškus dalykas. Kodėl esu krikščionis? Ką reiškia, kad esu krikščionis? Galiausiai – ko iš manęs laukia Dievas ir gali tikėtis žmonės, jei esu įtikėjęs Kristų?

Atsakymų daug. Juk nuo protestantiškosios Reformos laikų „kas yra krikščionio pašaukimas“ vis iš naujo klausė įvairių bažnyntinių bendrijų teologai, dvasiniai mokytojai ir vadovai. Profesorius Romualdas Dulskio knygoje telkiami ir sisteminami jų apmąstymai – istorinis akiratis siekia nuo Martino Lutherio iki Taižė bendruomenės.

Tačiau ši knyga nėra vien istorinių nuomonių rinkinys. Tai liudijimas apie gyvo, išpažįstamo kitų konfesijų tikėjimo prasmę iš savojo – katalikų – tikėjimo ir teologinio mąstymo perspektyvos. Skirtingos pašaukimo vizijos čia pristatomos ne kaip kėsinimasis į amžiną ir saugią tradiciją, bet kaip iššūkiai giliau suvokti savąjį tikėjimą ir visus krikščionis vienijančią viltį.

Knygą galite įsigyti internete: www.patogupirkti.lt/book

Bernardinai.lt

A † A
ANICETAS STRIMAITIS

Mirė 2011 m. rugpjūčio 17 d., sulaukęs 84 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Gyveno Cleveland, OH.

Giliame nuliūdime liko: žmona Stasė (Andrušaitytė), su kuria, išgyveno 59 metus; vaikai: sūnus Romualdas su žmona Vita; duktė Diana Mayes su vyru Bob; anūkai: Rob, Ryan, Alex, Andrius ir Matas; sesuo Julija ir Lietuvoje brolis Leonas.

A. a. Anicetas buvo brolis anksčiau mirusių: Broniaus, Eugenijos, Vytauto ir Salomėjos.

Rugpjūčio 20 d., po gedulingų Mišių Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, velionis buvo nulydėtas į Visų Šventųjų kapines, Cleveland, OH ir palaidotas šeimos kriptoje.

Velionio artimieji širdingai dėkoja kun. J. Bacevičiui už religines paslaugas bei visiems dalyvavusiems a. a. Aniceto šermenyse ir laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Mūsų mylimas tėvelis

A † A
Architektas
EDUARDAS JAKSONAS
(EDWARD JACKSON)

Mirė 2011 m. rugsėjo 5 d. Lansing, MI.

Gimė 1923 m. Kaune.

Amerikoje Lansing, MI, gyveno nuo 1949 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Raimundas, anūkės Leah Aldona ir Simone Gwendolyne, duktė Irena ir jos vyras William Henry.

A. a. Eduardas bus palaidotas Šv. Juozo kapinėse, Lansing, MI.

Nuliūdusi šeima

Lietuva Europos krepšinio čempionate

Atkelta iš 17 psl. Po antrojo kėlinio padėtis mažai pasikeitė, ir ilgosios pertraukos metu lietuviai atsilikinėjo 36:62. Lietuvos rinktinės sirgaliai galėjo džiaugtis tik Jono Valančiūno išpuodingu žaidimu prieš Marc Gasol.

Trečiąjį kėlinį ir vėl sėkmingiau pradėjo ispanai, bet lietuviai pagreitino savo žaidimą ir kėlinį laimėjo rezultatu 23:19. Ketvirtasis kėlinys įrodė, jog lietuviai kovoja iki galo, jie ir paskutinę minutę neprileido ispanų prie krepšio.

Rezultatyviausiai Lietuvos rinktinės gretose žaidė Valančiūnas, pelnęs 13 taškų. 12 taškų pridėjo Rimantas Kaukėnas, 11 – Martynas Pocius, 8 – Paulius Jankūnas, 7 – Robertas Javtokas, po 6 – Simas Jasaitis ir Šarūnas Jasikevičius, 4 – Darius Songaila, po 3 – Kšištof Lavrinovič ir Tomas Delininkaitis.

Po rungtynių su Ispanija paaiškėjo, jog Lietuvos rinktinei teks verstis su vienuolika krepšininčių. Į ligoninę dėl plaučių ligos paguldytas Marijonas Petravičius.

Pirmą ratą užbaigė triuškinančia pergale

Paskutiniąsias rungtynes su Portugalijos rinktine „EuroBasket 2011“ čempionato „A“ grupėje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė laimėjo. Portugalijos rinktinė negarsėja nei krepšiniu, nei įžymiais krepšininčiais, tad prieš rungtynes buvo pranašaujama, jog rungtynės bus pa-

našesnės į treniruotę.

Pirmieji taškus pagaliau pelnė lietuviai. Pirmąsias kelias minutes rungtynės vyko taškas į tašką, ir, tik kėliniui išibėgėjus, lietuviai atitrūko nuo portugalų ir galiausiai laimėjo pirmąjį kėlinį 28:16. Antrasis kėlinys buvo nervingesnis, jame rezultata buvo išlyginę pietvakarų Europos gyventojai. Vis dėlto per paskutines antrojo kėlinio sekundes lietuviai įmetė du tritaškius ir ilgosios pertraukos metu švieslentėje švietė Lietuvos rinktinės šešių taškų persvara – 41:35.

Trečiasis kėlinys buvo lemiamas. Po jo lietuviai turėjo 18-os taškų persvarą (68:50) ir per paskutinįjį ketvirtį stengėsi tik atitrūkti nuo varžovų ir išlaikyti gerą rungtynių greitį. Likus kelioms sekundėms, Lietuvos rinktinės žaidėjai norėjo pelnyti ir šimtąjį tašką, tačiau Portugalijos rinktinės žaidėjo pražanga to neleido padaryti. Galutinis rezultatas – 98:69.

14 taškų pelnė ir rezultatyviausi krepšininčiai lietuvių gretose buvo Martynas Pocius, Rimantas Kaukėnas ir Šarūnas Jasikevičius. 12 pridėjo Simas Jasaitis, 10 – Mantas Kalnietis, po 8 – Jonas Valančiūnas ir Kšištof Lavrinovič, po 6 – Darius Songaila ir Paulius Jankūnas, 4 – Tomas Delininkaitis, 3 – Robertas Javtokas.

Rugsėjo 7 dieną Lietuvos rinktinė pradėjo antrąjį ratą Vilniuje 9 valandą vakaro (Lietuvos laiku) rungtynėmis su Serbijos rinktine.

A † A
NAPOLEONAS MARTINKA

Mirė 2011 m. rugsėjo 3 d., sulaukęs 90 metų amžiaus. Gyveno Daytona Beach, FL ir Glenview, IL.

Gimė Tauragėje, Lietuvoje.

Giliai nuliūdę liko: sūnus Viktoras su žmona Lilija, anūkės Aldona ir Krista, buvusi žmona Aldona, kiti giminės ir artimi draugai.

Jį amžinybėje sutiko a. a. tėvas Karolis, motina Constance ir brolis Algirdas.

A. a. Napoleonas inžinerijos mokslus baigė Kauno universitete.

Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją, po karo apsigėdė Anglijoje. Pagaliau šeima išsikūrė Čikagoje, kur ilgai dirbo atominės energijos srityje.

Atsisveikinimas įvyks penktadienį, rugsėjo 9 d. nuo 9:30 val. ryto, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th Street, Lemont, IL. 10 val. ryto bus aukojamos laidotuvių šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių a. a. Napoleonas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Kas paleido kaip margą drugelį, mane žemės žieduos paskraidyti,

kas pasaulin nežinomą kelią – man parodė? Mamytė, mamytė

Vytė Nemunėlis

A † A
DANUTĖ VILKAITĖ-VAKARĖ

iškeliavo Amžinybėn 2011 m. rugsėjo 1 d.

Gimė Kaune, gyveno Kaišiadoryse.

Amerikoje išgyveno 62 metus.

Liko giliame nuliūdime vyras Gediminas, dukra Vilija, pusseserė Milda Melnikaitė-Wallace su šeima, pusbrolis Rimas Melnikas su šeima; Lietuvoje – teta Gertrūda Švenčionienė, pusbroliai Saulius ir Eugenijus, pusbroliai Juozas ir Aloyzas Vilka su pusseserė Aldona su šeimomis.

Danutė buvo skautininkė „Aušros Vartų“ tunte, priklausė Lietuvių Rašytojų sąjungai, Lietuvių Foto klubui ir „Dainavos“ ansamblui.

Atsisveikinimas su Danute Vilkaite-Vakare įvyko antradienį, rugsėjo 6 d. 9 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Šv. Mišios už a. a. Danutės sielą buvo aukojamos 10:30 val. ryto. Po šv. Mišių, Danutė Vilkaitė-Vakarė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdintys vyras Gediminas ir duktė Vilija

Mielai žmonai ir brangiai mamytei

A † A
DANUTEI VAKAREI

užbaigus šią žemišką kelionę, reiškiamė nuoširdžiau-
siai užuojautą vyrui GEDIMINUI, mūsų klasės drau-
gei dukrai VILIJAI ir kitiems giminėms bei artimie-
siems.

Kartu su jumis liūdime.

*Klasės draugės:
Rita (Likanderytė) Rašymienė
Marija (Andrijonaitė) Riley
Judita (Fabijonaitė) Stanislovaitienė*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Santaros-Šviesos 58-ame suvažiavime** rugsėjo 9 d., penktadienį, dr. Daiva Litvinskaitė skaitys pranešimą „Šiuolaikinių lietuvių moterų rašytojų prozos tendencijos“, o rugsėjo 10 d., šeštadienį, vertėja E. Novickas skaitys paskaitą „Idealizmas ir politinis korektiškumas Petro Cvirkos 'Frank Kruke'“. Novickas į anglų kalbą yra išvertusi Ričardo Gavelio „Vilniaus pokerį“ (2009), pernai metais pasirodė dar vienas Novickas versta kūrinys – Kazio Borutos „Baltaragio malūnas“.

■ **Kviečiame 15,5 metų ir vyresnius** jaunuolius į atgaivinamą „Miško brolių“ skautų draugovę. Registracija vyks „Lituanica“ tunte rugsėjo 10 d. nuo 9 val. r. Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

■ **Susitikimo piknikas Tėviškės parapijoje** (5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) vyks sekmadienį, rugsėjo 11 d. nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p. Esant blogam orui, piknikas vyks bažnyčios salėje. Apie dalyvavimą prašoma pranešti Astridai Pauperas tel. 708-499-5383. Jūsų laukia maistas, gėrimai, žaidimai vaikams, Broniaus Mūro muzika. Parapijos sekmadieninė mokyklėlė darbą pradeda rugsėjo 11 d.

■ **Rugsėjo 13 d., antradienį, lietuvių** meno ansamblis „Dainava“ pradeda naują veiklos sezoną. Repeticijos PLC (Lemont) vyks antradieniais nuo 7:45 val. v. iki 9:45 val. v. Repeticija vyks PLC žemutinio aukšto salėje prie Lietuvių dailės muziejaus.

■ **Naujų 2011–2012 mokslo metų** iškilmingas atidarymas Gedimino lituanistinėje mokykloje (10 S. Lake St., Mundelein, IL) vyks rugsėjo 10 d., šeštadienį, 9 val. r. Registracijos formas rasite JAV LB Waukegan–Lake County LB tinklalapyje www.cikagos-siaurietis.com skyriuje „Registracija“. Mokyklai reikalingi pradinių ir vyresniųjų klasių mokytojai. Daugiau informacijos suteiksime tel. 847-244-4943.

■ **Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų** ateitininkų kuopa kviečia visus lietuvius vaikus nuo darželio iki aštunto skyriaus prisijungti prie kuopos veiklos. Nariai renkasi Ateitininkų namuose pirmą kiekvieno mėnesio sekmadienį, po 9 val. r. vaikų šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje. Registruotis prašoma tinklalapio adresu: <http://javas.org> arba asmeniškai. Pirmas susirinkimas įvyks rugsėjo 11 d. Daugiau informacijos suteiks kuopos globėjos Laima Aleksienė el. paštu laima.aleksa@gmail.com arba Rita Rušėnienė ritarusen@yaho.com

■ **Sekmadienį, rugsėjo 11 d., 10:30** val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) per šv. Mišias prisiminsime Marijos apsireiškimą Šiluvoje, kuris įvyko 1608 metais. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Iškilmingoje eisenoje dalyvaus Mišių patarnautojai ir skaitovų grupė, vadovaujama J. Drutytės. Giesmes giedos parapijos choras, vadovaujamas A. Barnišio ir V. Vakarytės.

■ **JAV LB apylinkės Socialinių reikalų** skyrius (Lemont) kviečia rugsėjo 14 d. 1 val. p. p. žiūrėti filmą „Elzė iš Gilijos“.

Filmui rodomi Pasaulio lietuvių centro skaitykloje (14911 127 th St., Lemont). Daugiau informacijos tel. 630-243-8611.

■ **Rugsėjo 16–17 dienomis nuo 9 val. r.** iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro (Lemont) baltame garaže, vakarinėje pusėje, vyks daiktų išpardavimas (Garage Sale).

■ **Tautinių šokių ansamblis „Grandis“** dalyvaus Pal. Jurgio Matulaičio misijos (Lemont) bendruomenės popietėje rugsėjo 18 d., o kai kurie šokėjų rateliai repeticijas pradės savaitę prieš šią šventę. Daugiau informacijos suteiks ansamblio vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, tel. 708-422-3556 arba el. paštu: ponia-violeta@yahoo.com.

■ **Ateitininkų korporacija „Giedra“** praneša, kad ses. Ignės Marijošūtės, MVS pagerbimas įvyks sekmadienį, spalio 16 d., 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Ses. Ignei bus įteikta prelado Juozo Prunskio 2011 m. premija „Lietuvė moteris, ypatingai pasižymėjusi krikščioniškų idealų tarnyboje“. Maloniai kviečiame visus dalyvauti ir susipažinti su ses. Ignės gausia ir veiklia tarnyste Lietuvoje ir Amerikoje.

■ **Marijos Remienės antrosios knygos** „JAV lietuvių kultūros keliuose“ sutiktuves įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont. Programoje dalyvaus rašytoja, buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir „Draugo“ bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Popietę globoja vyr. skaučių būrelis „Sietuva“.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Rugsėjo 17 d. nuo 12 val. p. p. visus** kviečiame į New York Apreiškimo parapijos (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) mugę. Surinktos lėšos bus skirtos New York lietuvių atletų klubui ir Neringos stovyklai.

■ **Lietuvos vyčių kuopos nr. 82 valdyba** kviečia apylinkės lietuvius dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atnašaujamos š. m. rugsėjo 18 d. 1 val. p. p. VFW Post 1563 patalpose (6880 Hendricks St. Merrillville, IN). Po Mišių vyks gegužinė. Vaisinsimės lietuviškais patiekalais. Tel. pasiteiravimui 219-614-2498 (Loreta) arba 219-884-2220 (Joanna).

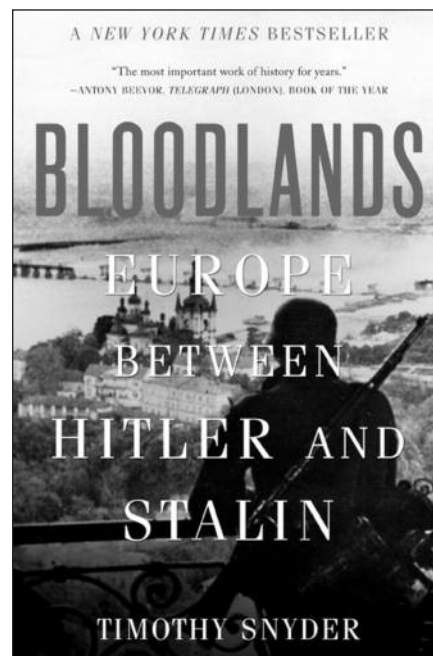
■ **Maloniai kviečiame visus Michigan** lietuvius į tradicinę Dievo Apvaizdos parapijos rudens gegužinę sekmadienį, rugsėjo 18 d., tuoj po 11 val. r. šv. Mišių. Laukia turtinga loterija, lietuviški patiekalai, pyragų stalas. Vaikučiams – žaidimai. Šis rudens renginys kasmet ruošiamas parapijos tarybos ir darbščių talkininkų. Parapijos adresas: 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033

■ **Jūratės Miliuskaitės koncertas** rugsėjo 9 d. 8 val. v. vyks „The Avenue Bar and Grill“ kavinėje (71-22 Myrtle Ave., Glendale, NY 11385). Prieš koncertą galėsite pasimėgauti lietuviškais patiekalais. Vietas prašoma užsakyti iš anksto tel. 732-317-9195 (Laurynas ar Eugenija) ar rašykite el. paštu adresu zenecka@yahoo.com.

Į „Draugo“ iškilmingus pietus, kurie spalio 30 d. 1 val. p. p. vyks restorane „Royalty West Banquet“ (8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) po 10 bilietų įsigijo **Ateitininkų namų vadovybė** (pirmininkė Dainė Quinn) ir **Pranas Povilaitis** iš Evergreen Park, IL.

Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi įsigyti bilietus „Draugo“ administracijoje darbo dienomis – nuo 9 val. r. iki 4:30 val. p. p. Tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

Ziono liuteronų parapijos moterų draugija „Rūta“ visus parapijiečius ir parapijos bičiulius **nuoširdžiai kviečia į kunigo Valdo Aušros tarnystės Ziono parapijoje 10 metų jubiliejinę šventę,** kuri įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 d. Bendros jungtinės pamaldos prasidės 10:30 val. r. Po pamaldų – vaisės parapijos salėje.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) tęsiasi renginiai, skirti Lietuvos gyventojų tremties ir genocido 70-osioms metinėms paminėti.

Sekmadienį, rugsėjo 25 d. 5 val. p. p. Yale universiteto istorijos profesorius Timothy Snyder pristatys savo knygą „**Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin**“.

Renginys vyks anglų kalba. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

Knygą „Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin“ galima įsigyti muziejaus parduotuvėje.

Maloniai prašome registruotis tel. 773-582-6500 arba www.balzekas-museum.org

Karolinos Kunčinitės tekstilės parodos „Keliantys veltiniai“ atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks rugsėjo 9 d. 7:30 val. v.

Taip pat bus pristatytas naujas konceptualus kūrinys „Keliantys namukas“, kurio video kūrė motyvininkas dr. Vytautas Tumėnas. Parodos atidaryme dalyvaus autorė.

Rugsėjo 23 d., 7 val. v. moterų klubas „Alatėja“, Čiurlionio galerija ir menininkė Kunčinitė kviečia visus į šiltą ir jaukų vakarą – teorinį-praktinį veltinio vėlimo seminarą.

Karolinos darbų apsuptyje turėsite progą pasimokyti veltinio meno, pabendrauti ir pabūti kartu. Norinčias dalyvauti seminare prašoma užsiregistruoti tel. 708-293-3192 (Laima) arba el. paštu sidauga@sbc-global.net

Norinčias dalyvauti seminare prašoma atsinešti apie 0,5 svaro spalvotos vilnos, glicerinio arba ūkiško muilo gabalėlį, žirkles, vidutinio dydžio rankšluostuką, pailgą padėkliuką iš bambuko lazdelių bei vidutinio dydžio indą karštam vandeniui (maždaug 2 l talpos).

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747